

Kat. Komp.

5373

Czasopismo

III

2ub (11).

KALENDARZ GOSPODARSKI GALICYYSKI

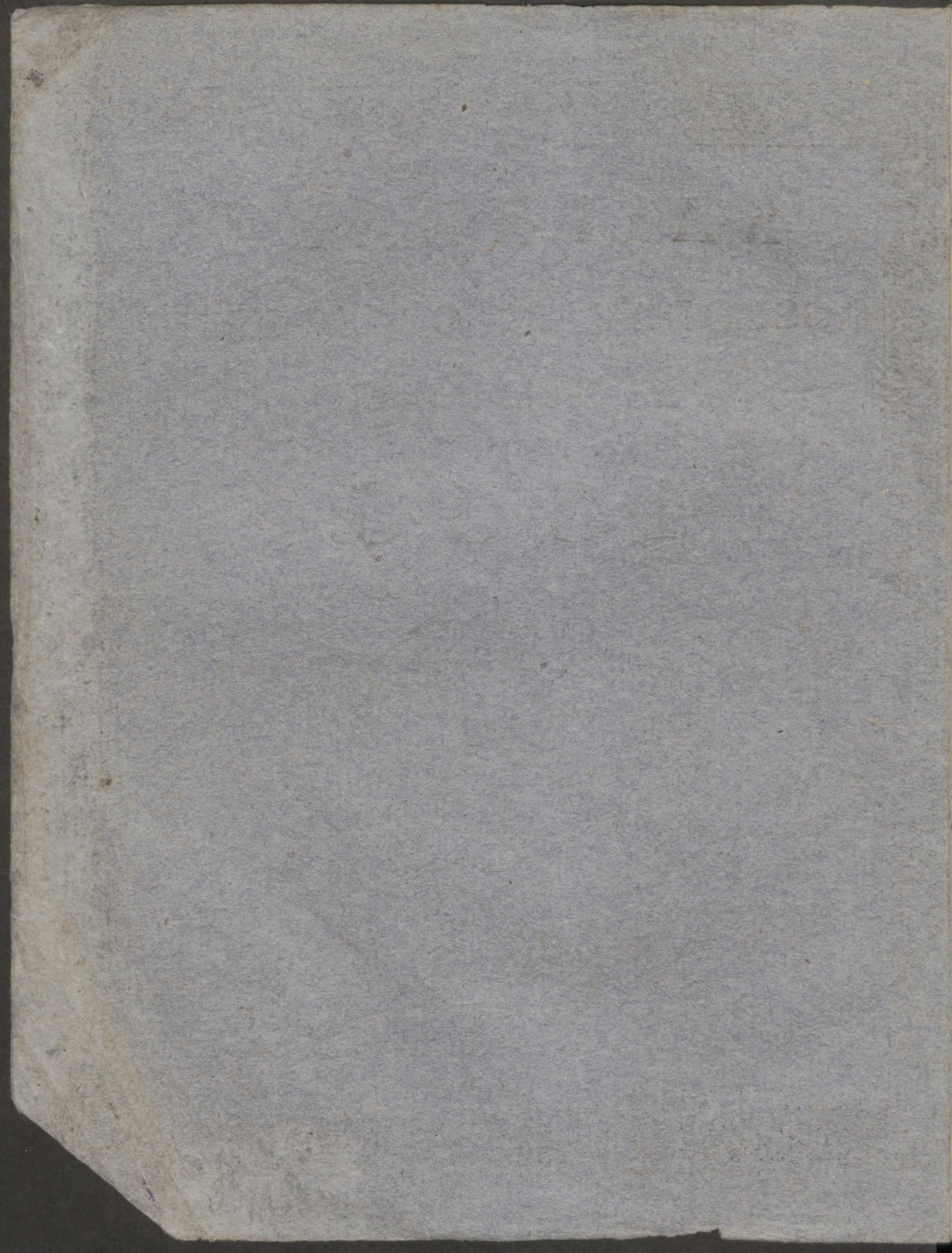
na Rok Pański

Kalendarz. 244.

1835.

KALENDARZ
GOSPODARSKI GALICYJSKI
NA ROK PAŃSKI

1835,

który jest powszechny, i zawiera w sobie 365 dni.

Obeymujący

oprócz wyrachowania czasu podług Kalendarza rzymskiego, greckiego, żydowskiego, tablice rubrykowane do uwag domowych tabelę kursu, stemplu, poczty, odmiany pogody, iarmarki, wschód i zachód Słońca, taryfę myta drogowego, mostowego i t. d.

WE LWOWIE,
DRUKIEM I NAKŁADEM JOZEFA SCHNAYDERA.

Styczeń ma dni XXXI. Januarius

Dni tygod.	S w i ę t a		L	Lunacye
	R z y m s k i e	Ruskie r. 1834		
Czwart	1 Nowy rok	20 Ilnatya Bohon.	☾	Stożce
Piątek	2 Makarego Op.	21 Jutyanny	☾	
Sobota	3 Genofewy	22 Anastasyi M.	☾	

1. O uciecz. Józ. z Jez. i Mar. do Egipt. Mt. 2 O księdze rodz. Mt. 1

Niedz.	4 D. Tytusa Bisk.	23 28. przed Roz. H. 3	☾	Miesiąc.
Ponie.	5 Telesfora P.	24 Jewhenyi †	☾	
Wtorek	6 Trzech król.	25 Rozdest. Chryst.	☾	
Sroda	7 Walentyna	26 Sobor. Pr. Bohor.	☾	☾ Pierwsza Kwadra: dn. 6. o godzin. 11. minut. 16. wie- czór mroźno pogodne dni ku koncowi zimno powiększa się.
Czwart	8 Rygoberta	27 Stefana Perw.	☾	
Piątek	9 Marcyanny M.	28 2000 Mucz.	☾	
Sobota	10 Agatona Pa.	29 SS. Mład. 14000	☾	☾ Pełnia: dn. 14. o godz. 10. m. 52. wieczór mocne mro- zy, śnieg burza.

2. O Jezusie w 12 latach Ł. 2. O uciecz. Józ. z Jez. do Eg Mt. 2.

Niedz.	11 D. 1. p. 3. kr. Hygi.	30 29. p. Roz. Ch. H. 4	☾	☾ Ostatnia kwadra: dn. 24. o godz. 10. min. 32. wieczór śnieg i pochmórno, zimno zmniejsza się.
Ponie.	12 Honoraty	31 Mełanyi Rym.	☾	
Wtorek	13 Felixa Męcz.	1 Jan. 1835 Obriz. C.	☾	
Sroda	14 Hilarego B.	2 Sylwestra Pap.	☾	☾ Nów: dnia 27 o godz. 10 min. 48. wieczór pochmórno, śnieg wiatr.
Czwart	15 Pawła 1. Pust.	3 Małachya Pr.	☾	
Piątek	16 Marcella P. M.	4 Sob. 70 Apost.	☾	
Sobota	17 Antoniego Op.	5 Thecempta †	☾	

3. O Godach w kanie galilej. J. 2. O Chrzcie Chr. M. 3.

Niedz.	18 D. 2. p. 3. kr. Im. J.	6 Bohoj. Hos. Hl. 6	☾	☾ Knauer w swoim 100 letnim kalendarzu przepowiada: Sty- czeń zaczyna z zimnem aż do 16. potem deszcz ze śniegiem.
Ponie.	19 Ferdynanda	7 Sobor S. Joanna	☾	
Wtorek	20 Fabiana i Sebast.	8 Heorhya	☾	
Sroda	21 Agnieszki P. M.	9 Połyiewkta	☾	☾ Xięzco najodleglejszy od ziemi dn. 7., naybliższy dnia 21., przechodzi przez równik ku południowi dnia 20., ku północy d. 6., ustęp iego naj- większy południowy dnia 26., północy dn. 13.
Czwart	22 Wincen M.	10 Hryhorya Nys.	☾	
Piątek	23 Zaślub. Maryi P.	11 Theodosya	☾	
Sobota	24 Tymoteusza	12 Tatianny	☾	

4. O ozdrow. tręd. i sługi setn. M. 8. Jezus zaczyna uczyć M. 4.

Niedz.	25 D. 3. p. 3. król.	13 31. Boh. Hl. 6	☾	☾ Ostatniego noc 5 gdzin. 48. min. dłuższa jak dzień
Ponie.	26 Polikarpa Bisk.	14 SS. Otec w Synal	☾	
Wtorek	27 Jana złotoustego	15 Pawła Thebaid.	☾	
Sroda	28 Karola wielk.	16 Petra weryh	☾	5373
Czwart	29 Franc. Sal.	17 Anton W.	☾	
Piątek	30 Martyny P.	18 Athanasya i kyr.	☾	
Sobota	31 Radegundy kr.	19 Makarya Prep.	☾	

Biblioteka Jagiellońska

1002499491

Luty ma dni XXVIII. Februarius.

Dni tygod.	S w i ę t a		L	Lunacye
	R z y m s k i e	R u s k i e		
5. O wzruszeniu na morzu M. 8. O zacheuszu L. 19.				
Niedz.	1 D. 4. p. 3 kr. Bry.	20 O Zakchei Hl. 7.		Słońce. wstępuje w znak ryb dn. 19. o god. 8. min. 32. rano.
Ponie.	2 N. P. M. Gromnic.	21 Maxyma Ispow		
Wtor.	3 Błażeja	22 Tymothea		
Sroda	4 Weroniki P.	23 Kłymenta Ep.		Miesiąc. 3 Pierwsza Kwadra, dnia 5. o god. 9. min. 11. wieczor pochmórno, wiatr i wilgotno.
Czwar	5 Agaty P. i M.	24 Xenyi		
Piątek	6 Doroty P. M.	25 Hryhorya		
Sobota	7 Romualda Op.	26 Xenofonta Prep.		
6. W on czas mówi Jezus ucznióm O celniku i Fary- swoim to podobieństwo M. 13. zeusz. Ł. 18.				
Niedz.	8 D. 5 p. 3 kr. Ja. d. M.	27 Myt i Far. Hl. 8.		● Pełnia dnia 13. o god. o. min. 35. wieczor wielkie mrozy iasno.
Ponie.	9 Apolonij	28 Jefrema Siryna		
Wtor.	10 Scholastyki	29 Ilnata		
Sroda	11 Eufrozyny	30 Trech Swiatytel.		☾ Ostat. Kwadra dnia 20. o god. 6. min. 28. rano po- chmórno wiatr
Czwar	12 Eulalii	31 Hyra i Joan.		
Piątek	13 Katarzyny z Ryk.	1 Fewr. Tryfona		
Sobota	14 Walentego M.	2 Sritenye Hosp.		● Nów dnia 27. o godz. 2. min. 4. wiecz. odelga śnieg z deszczem.
7. O robotnik. w winnicy. M. 2. O synie marnotraw. L. 15.				
Niedz.	15 D. 6. Staro. Faust.	3 Błud. Syna H. 1.		Knauer w swoim 100 letnim Kalendarzu przepowiada: Lu- ty poczyna pochmórno i deszcz aż do 9. potem do 18. na prze- miane pięknie lecz zimno, na- koniec deszcz.
Ponie.	16 Juliana	4 Isydora		
Wtor.	17 Sabina	5 Ahathyi M.		
Sroda	18 Konstancyi M.	6 Wokuła		Xięzyc najodlegl. od ziemi dnia 4. najbliższy dnia 16. przechodzi przez równik ku północy dnia 2. ku połud- niowi, d. 16. największy jego ustęp północny, dnia 10. po- łudniowy dnia 23.
Czwar	19 Konrada	7 Parthenya M.		
Piątek	20 Eleuterego	8 Theodora		
Sobota	21 Eleonory	9 Sub. zadusz.		
8. O nasien. i wielor. rol. Ł. 8. O Sądzie ostatn. M. 25.				
Niedz.	22 D. 7. Przedm Kat.	10 Miasopust Hl. 2.		Ostatniego noc 2. godzin 20. min. dłuższa jak dzień.
Ponie.	23 Łazarza	11 Własyia S. M.		
Wtor.	24 Macieja Ap.	12 Meletya		
Sroda	25 Wiktoryna M.	13 Martyniana		B. 24
Czwar	26 Anastasyi M.	14 Auxentya		
Piątek	27 Alexandra	15 Onysyma		
Sobota	28 Romana Op.	16 Pamfyla		

Marzec ma dni XXXI. Martius.

Dni tygod.	S w i ę t a		L	Lunacye
	R z y m s k i e	R u s k i e		
9. Jezus przepow. swą mękę Ł. 18. O poście i iasnużn M. 8.				
Niedz.	1 D. 8. Mięsopest.	17 Syropust. Hł. 3.		Słońce.
Ponie.	2 Symplicyusza P.	18 Lwa P. R.		wstępuje w znak Barana dn.
Wtor.	3 Kunegundy	19 Archippa		21. o god. 8. min. 34. rano.
Sroda	4 Popielec Kazim. †	20 Leona		Wiosenne porówna-
Czwar	5 Fryderyka	21 Tymotheia		nie dnia z nocą.
Piątek	6 Bazylego B.	22 SS. MM. w Ewh.		Miesiąc.
Sobota	7 Tomasza	23 Połykarpa Ep.		
10. O czarcie kuszącym Jezusa M. 4. O Natanaelu Jan. 1.				
Niedz.	8 D. 1. Postu Jan B.	24 1. Posta Hł. 4.		3 Pierwsza Kwadra: dnia
Ponie.	9 Franciszka B.	25 Tarasii Arch.		7. o godz. 5. min. 47. wie-
Wtor.	10 40 Męczenników	26 Porfiria AE.		czór przyjemne dni.
Sroda	11 Such. Konst. W. †	27 Prokopia		● Pełnia: dnia 14. o godz.
Czwar	12 Grzegorza P.	28 Wasylija Ispow.		11. min. 42. wieczór ostre po-
Piątek	13 Such. Nicef. B. †	1 Mar. Eudokyi		wietrze; pochmurno, wiatr.
Sobota	14 Such. Lubina †	2 Theodota Jep		☾ Ostatnia kwadr. dnia 21.
11. O przemienieniu się Jezusa M. 17. O Paralityku M. 2.				
Niedz.	15 D. 2. Post Lon.	3 2. Post. Hł. 5.		☾ Nów: dnia 29. o godz. 6.
Ponie.	16 Heriberta B.	4 Herasyrna		min. 17. rano wyjaśnia się, po-
Wtor.	17 Gertrudy	5 Konona		tém zimno i nieprzyjemnie.
Sroda	18 Patrycyusza	6 SS. 42 Mucz.		Knaenera 100letni Kalendarz
Czwar	19 Jozefa O. P. M.	7 Wasylija		przepowiada: Marzec, poczy-
Piątek	20 Nicety B.	8 Theofylakta E.		na z ostrym powietrzem aż
Sobota	21 Benedykta	9 SS. 40 Mucz.		do 20. potem do końca rano
12. O wyrzuceniu czarta. Łuk. 11. O naśl. Chr. M. 8.				
Niedz.	22 D. 3. Pos. Rober.	10 3. Post. Hł. 6.		Kieżyćc najodległ. od ziemi
Ponie.	23 Wiktora	11 Sofronia		dnia 4. i 31. najbliższy, dnia
Wtor.	24 Gabryela †	12 Theofona		16. przech. przez równik ku
Sroda	25 Zwiast. N. P. M.	13 Nikyfora		połnoc. dnia 2. i 29. ku po-
Czwar	26 Teodozego	14 Wenedikta		łudniowi dn. 16. ustęp jego
Piątek	27 Ruperta	15 Ahapia		największy północny dn. 9. po-
Sobota	28 Jana Jak.	16 M. M. Sawina i P.		łudniowy dnia 22.
13. O nakarmieniu 5000 ludzi J. 6. O opęt. niemym M. 9.				
Niedz.	29 D. 4. Postu Cyryla	17 4. Post. Hł. 7.		Ostatniego dzień 1. godz.
Ponie.	30 Kwiryra M.	18 Ryrilla Ar.		minut 26 dłuższy jak noc.
Wtor.	31 Amosa Proroka	19 Chrysantha		

Kwiecień ma dni XXX. Aprilis

Dni tygod.		S w i ę t a		L	Lunacye
		R z y m s k i e	R u s k i e		
Sroda	1 Teodory	20 Przepodob. Otec.			Słońce. wstępuje w znak Byka dn. 20. o godz. 8. min 50; wieczor.
Czwart	2 Franc. z Paul.	21 Jakowa			
Piątek	3 Pankracyusza B.	22 Wasyli			
Sobota	4 Izydora	23 Nikona			
14. O żydach chcących kam. Jez. J. 8. O synach Zebud. M. 20.					
Niedz.	5 D. 5. Post. Wwin.	24 5. Post. Hl. 8.			Miesiąc. ☾ Pierwsza Kwad: dnia 6. o godzin. 11. minut. 7. rano wiatr z deszczem, pochmurno. ☉ Peł. dnia 13. o godz. 8 min. 51. rano łagodne po- wietrze, noco przymrozki. ☾ Ostatnia kwadr: dnia 20. o god. o. min. 48. rano ciepło w nocy przymrozki. ☾ Nów: dnia 28. o godz. 10. min. 56. wieczór wiatr chmury i nieprzyjemne po- wietrze, Knaur w swoim 100 letnim Kalen: prze. Kwiecień, na początku zimny, 4. pięknie ciepło, potem wiatr z desz- czem, 20. grzmoty, ku końcu ostre powietrze, pochmurno. Kieźyc najodleglejszy od ziemi dn. 28., najbliższy dn. 13., przechodzi przez równik ku północy dnia 25., ku połu- dniowi, dnia 12., ustęp jego największy północny dn. 5., południowy dn. 18.,
Ponie.	6 Celestyna P.	25 Błahow. P. B.			
Wtor.	7 Hermana	26 Sobor. S. Hawr.			
Sroda	8 Alberta	27 Matrony seł.			
Czwart	9 Dymitra M.	28 Jlariona			
Piątek	10 7 boleści P. M.	29 Marka Ep.			
Sobota	11 Leona Pap.	30 Joanna			
15. O wieździe Jez. do Jeruz. M. 21. Jezus jedzie do Jer. J. 12,					
Niedz.	12 D. Kwiet. Jul.	31 Cwitonosna			
Ponie.	13 Hermenegilda	1 Apr. Maryi Jeh.			
Wtor.	14 Tyburcyusza	2 Tyta			
Sroda	15 Ludwiny P.	3 Nikyty			
Czwart	16 wiel. Czw. Tur. B.	4 Czetw. weł.			
Piątek	17 wiel. Piąt. Rudol.	5 S. weł. Piątek			
Sobota	18 wiel. Sob. Eleut.	6 Subota weł.			
16. O zmartwychwst. Chryst. Mr. 16. Na pōcz. Było słowo J. 1.					
Niedz.	19 Wielkanoc	7 N. Pasch. Woskr.			
Ponie.	20 Pon. Wielkan.	8 Poniedziałek św.			
Wtor.	21 Anzelma	9 Wtor. świt.			
Sroda	22 Sotera i Kaja M.	10 Sreda Swit.			
Czwart	23 Woyciecha B. M.	11 Czetw. Swit.			
Piątek	24 Jerzego M.	12 Piątek Swit.			
Sobota	25 Marka Ew.	13 Subota Swit.			
17. O ukazaniu się Jez. uczn. J. 20. O niewier. Tom. J. 20.					
Niedz.	26 D. 1. Przewodna	14 Antypasch. H. 1.			
Ponie.	27 Peregryna W.	15 Arystarcha A.			
Wtor.	28 Witalisa M.	16 Ahap. Iryny i Ch.			
Sroda	29 Piotra M.	17 Symeona			
Czwart	30 Katarzyny Sen.	18 Joanna Prepod.			
Ostatniego dzień godzin. 4 min. 50 dłuższy jak noc.					

Maj ma dni XXXI. Majus.

Dni tygod.	S w i ę t a		L	Lunacye
	R z y m s k i e	R u s k i e		
Piątek	1 Filipa i Jakóba	19 Joanna		Słońce.
Sobota	2 Zygmunta Kr.	20 Theodor Tr.		
18. O Chryst. dobr. Pasterzu J. 10. O Józefie z Arym. M. 15.				
Niedz.	3 D. 2. p. W. Zn. ś. +	21 Myronosyc Hk. 2.		Miesiąc.
Ponie.	4 Floryana M.	22 Theodora Syk.		
Wtor.	5 Piusa V. Pap.	23 Heorhia		Pierwsza kwadr. dn. 6. o godz. 0. min. 19. zrana deszcz nieprzyjemnie.
Sroda	6 Jana w oleju E.	24 Sawwy stratył.		
Czwar	7 Domicelli P.	25 Marka		Pełnia: dnia 12. o godz. 4. min. 49. wieczór piękne lecz chłodne dnie i nocy, ku końcu deszcz i pochmórno.
Piątek	8 Stanisława	26 Wasyłya		
Sobota	9 Grzegorza B.	27 Symona		Ostatnia kwadr: dn. 19. o godz. 0. min. 15. wieczór noco przymrozek, dni chłod- ne ku końcu ciepło, deszcz.
19. O odeysciu Jaz. do Oyca. J. 16. O chorym J. 5.				
Niedz.	10 D. 3. p. W. Anto.	28 Razstaben H. 3.		Nów. dn. 27 o godz. 3 min. 8. wiecz. pochmórne wil- gotne powietrze, potem ias- no i ciepło.
Ponie.	11 Beatryki M.	29 9. Mucz. w kyzy.		
Wtor.	12 Pankracego	30 Iakowa		Knauer w swoim 100 letnim Kalendarzu przepowiada. Maj: na początku ostry, potem aż do 20. przyjemne powietrze, ciepło grzmoty, czasem deszcz ku końcu deszcz i śnieg.
Sroda	13 Serwacego B.	1 Maj Jeremi P.		
Czwar	14 Bonifacego B.	2 Athanasia		Xieżyco najodlegleyszy od ziemi d. 25. naybl. d. 11. prze- chodzi przez równik ku pół- nocy, dnia 23. ku południo- wi dnia 9, ustęp. iego nay- większy północny, dnia 3. i 30. południowy, dnia 15.
Piątek	15 Zofii i 3 Córek	3 Tymotheja		
Sobota	16 Jana Nepomuc.	4 Pefahyi		Ostatniego dzień god. 7. m. 38 dłuższy iak noc.
20. O przyczyn. odeysc. Jez. J. 16. O oniewieście Samar. J. 4.				
Niedz.	17 D. 4. p. W. Ubal.	5 Samaritan Hk. 4.		
Ponie.	18 Wenantego	6 Jowa Prawedn.		
Wtor.	19 Piotra Celes.	7 Znam. czest. †		
Sroda	20 Bernarda.	8 Joanna Boh.		
Czwar	21 Felixa	9 Jsaji Proroka		
Piątek	22 Julii Męczen.	10 Symona Zyl. Ap.		
Sobota	23 Dezyder.	11 Mokia Mucz.		
21. O skut. prośby w imie Jez. J. 16. O ślepo narodzonym J. 9.				
Niedz.	24 D. 5. p. W. Joan.	12 Sliporożden H. 5.		
Ponie.	25 Jana P.	13 Hłykeryi M.		
Wtor.	26 Filippa Ner.	14 Isydora		
Sroda	27 Magdaleny Paz.	15 Pachomia		
Czwar	28 Wnieb. P.	16 Woznesen. Hos.		
Piątek	29 Teodozyi	17 Andronika		
Sobota	30 Felixa Pap.	18 Theodota		
22. O przysciu pocieszyc Ducha. J. 15. Jezus modl. sza ucz. J. 17.				
Niedz.	31 D. 6. p. W. Petron.	19 SS. Otec. Hk. 6.		

Czerwiec ma dni XXX. Junius.

Dni tygod.	S. w i ę t a		L	Lunacye
	R z y m s k i e	R u s k i e		
Ponie.	1 Erazma	20 Thaleaia M.	☾	Słońce.
Wtor.	2 Marcellina	21 Konstant. i Ielen.	☾	
Sroda	3 Klotyldy Król.	22 Wasyłyska	☾	wstępuje w znak raka dnia 22. o godz. 5. min. 33. rano.
Czwar	4 Kwiryna M.	23 Mychaila Ep.	☾	
Piątek	5 Bonifacego B.	24 Symeona Prep.	☾	Letnie obrócenie Słońca.
Sobota	6 Norberta. †	25 25 Subota Zad.	☾	

23. O zesłaniu Ducha S. J. 14. O Duchu Świętym J. 7.

Niedz.	7 D. Zielone Sw.	26 Soszestwiye. S. D.	☾
Ponie.	8 Pon. Ziel. Sw.	27 Poned. S. Ducha	☾
Wtor.	9 Pryma i Felic.	28 Nykity	☾
Sroda	10 Such. Małgorza. †	29 Theodosyi D.	☾
Czwar	11 Barnaby A.	30 Jsakja	☾
Piątek	12 Such. Jana od S. F. †	31 Jermia A.	☾
Sobota	13 Such. Anton. z P. †	1 Jun. Justyna M.	☾

24. O władzy Chrystusa Mat. 28. O wyznaniu Chryst. Mt. 10.

Niedz.	14 D. 1. SS. Trojcy	2 1. Wsich S. H. 8.	☾
Ponie.	15 Wita	3 Łukiljana M.	☾
Wtor.	16 Francisz. Reg.	4 Mytrofana	☾
Sroda	17 Rayneryusza	5 Dorotheia Ep.	☾
Czwar	18 Boże Ciało	6 Wysariona	☾
Piątek	19 Gerw. i Prot.	7 Theodota Ep.	☾
Sobota	20 Sylweryusza B.	8 Theodora Strat	☾

25. O wezwaniu na wieczerzę. Ł. 14. Piotr idzie za Jezus. M. 4.

Niedz.	21 D. 2. p. S. Aloy.	9 2. p. S. Tł. C. H. 1.	☾
Ponie.	22 Paulina	10 Timoftea S. M.	☾
Wtor.	23 Sydoniusza	11 Warfłoa i War.	☾
Sroda	24 Jana Ch.	12 Onufrya	☾
Czwar	25 Prospera	13 Akyłłiny M.	☾
Piątek	26 Serca P. Jez.	14 Jęłyseja Pr.	☾
Sobota	27 Władysław Kr. †	15 Amosa Pr.	☾

26. O zgub. owcy i groszu. Ł. 15. Nikt nie może 2 Pan. s. M. 6.

Niedz.	28 D. 3. p. S. Leona P.	16 3. p. S. H. 2.	☾
Ponie.	29 Piotr. i Pawła	17 Manuila i Saw.	☾
Wtor.	30 Wsp. S. Pawła	18 Leontyja M.	☾

Słońce.

wstępuje w znak raka dnia 22.
o godz. 5. min. 33. rano.

Letnie obrócenie Słońca.

Miesiąc.

☾ Pierwsza kwadra dnia
4. o godz. 9. min. 42. rano
piękne wiosenne dni lecz
chłodne.

☉ Pełnia dnia 11. o godz.
0. min. 21. rano, deszcz chłod-
ne pochmórne powietrze.

☾ Ostatn. Kwadr. dnia 18
o godz. 1. min. 41. rano cie-
pły deszcz, chmórno, ku kon-
cu pięknie jasno.

☉ Now dnia 26. o godz. 5.
min. 57. rano piękne dni,
gorąco.

Knauer w swoim 100 letnim
Kalendarzu przepowiada: Czer-
wiec niestałe powietrze, chłod-
ne ranki, ciepły wieczory.

Kieżyte nayodlegléyszy, od
ziemi dn. 21. naybliższy dn. 9.
przechodzi przez równik ku
północy, dn. 19. ku połud-
niowi, dn. 6. naywiększy ie-
go następ północny, dn. 26.
południowy, dnia 12.

Ostatniego dzień godzin 8.
min. 4. dłuższy jak noc.

Lipiec ma dni XXXI. Julius.

Dni tygod.	S w i ę t a		L	Lunacye
	R z y m s k i e	R u s k i e		
Sroda	1 Teodora B.	19 Judy Ap.		Słońce. wstępuje w znak Lwa dn. 23. o god. 4. min. 24. wieczór.
Czwart	2 Nawiedz. M. P.	20 Methodia S.M.		
Piątek	3 Eulogiusza M.	21 Juljana Tars. M.		
Sobota	4 Udalryka	22 Eusewia		
27. O obfit. Piotra połow. ryb Ł. 5. O słudze rotmistrza M 8.				
Niedz.	5 D. 4. p. S. Domic.	23 4. p. Sosz. Hl. 3.		Miesiąc. Pierwsza Kwadr. dn. 3. o god. 4 min. 17. wieczór upał, gizmoty i ulewy. Pełnia: dnia 10. o god. 3. min. 12. ranó, upał, grzmo- ty i ulewy. Ostatn. Kwadra: dnia 17. o godz. 5. min. 20. wieczór z początku pochmurno, potem pięknie. Nów: dn. 25. o godz. 6. min. 50 wiecz. upał. Knaura 100letny Kalendarz przepowiada: Lipiec: poczyna chłodno i posępno do 4; po- tém pięknie czasem deszcz, od 22. aż do końca pięknie, ciepło. Kieźyc naybliższy ziemi dn. 7. nayodlegleyszy d. 19. prze- chodzi przez równik ku pół- dniowi, dnia 3. i 30. ku pół- nocy, dnia 16. ustępiego nay- większy północny, dnia 23. południowy, dnia 9.
Ponie.	6 Izaijasza	24 Roz. Joana		
Wtor.	7 Pulcheryi	25 Fewronyi		
Sroda	8 Elżbiety król.	26 Dawyda Sek.		
Czwart	9 Gorkomiusza	27 Sampsona		28. O sprawiedliwości. Mt. 5. O dwóch opętanych M. 8.
Piątek	10 Rufiny i Sek. M.	28 Kyra i Joah. †		
Sobota	11 Piusa P. M.	29 Petra i Pawła		
Niedz.	12 D. 5. p. S. Jan. z D.	30 5. p. Sosz. Hl. 4		
Ponie.	13 Małgorzaty P.	1 Jul. Kosm. i Da.		29. O nakarmieniu 4000 ludzi Mr. 8. O uzarow. paralit M. 9.
Wtor.	14 Bonawentury	2 Położ. ryzy P. B.		
Sroda	15 Henryka	3 Yakintha M.		
Czwart	16 Szkapler. M. P.	4 Andreja kryts.		
Piątek	17 Alexego W.	5 Athanasya		Niedz.
Sobota	18 Symforozy P. M	6 Sysoa Wł.		
19 D. 6. p. S. Winc.	7 6. p. Sosz. Hl. 5.			
Ponie.	20 Eliasza	8 Prokopia M.		
Wtor.	21 Praxedy	9 Pankratia		30. O fałszyw. Prorokach Mat. 7. O uzdrow 2. ślepych M. 9.
Sroda	22 Maryi Magd.	10 45 Muczen. w Ny.		
Czwart	23 Apolinara B.	11 Jeufymyi		
Piątek	24 Krystyny M.	12 Prokła i Har.		
Sobota	25 Jakóba Ap.	13 Sob. S. Hawr.		Niedz.
26 D. 7. p. S. Anny M.	14 7. p. Sosz. Hl. 6.			
Ponie.	27 Pantaleona M.	15 Kyrjka i Juljety		
Wtor.	28 Innocentego P.	16 Athynochena		
Sroda	29 Marty P.	17 Mariny Wł.		Ostatniego dzień godzin 6. min. 12. dłuższy jak noc.
Czwart	30 Olawa Kr.	18 Jakinta		
Piątek	31 Ignacego Wyz.	19 Makryny		

Sierpień ma dni XXXI. Augustus.

Dni tygod.	S w i ę t a		L	Lunacye
	R z y m s k i e	R u s k i e		
Sobota	1 Piotra w Okow.	20 Ilyi Pro.	☾	
31. O szafarzu niesprawiedl. Ł. 16. O nakarm. 5000 ludzi M. 14.				
Niedz.	2 D. 8. p. S. N. Mar. P.	21 8. p. Sosz. Hł. 7.	☾	☀ Słońce. wstępnie w znak Panny dn. 23. o godz. 10. min. 55. wiecz.
Ponie.	3 Znal. S. Szczep.	22 Maryi Magdałen.	☾	
Wtor.	4 Dominika	23 Trofima	☾	☾ Miesiąc. 3 Pierw. kwadr. dnia 1. o godz. 9. min. 25 wieczór upał, stron, dęszcz.
Sroda	5 N. Mar. P. Snież.	24 Christyny M.	☾	☾ Pełnia dnia 8. o godz. 5. min. 15. wieczór pogodnie cieple dni, a chłodne wieczor.
Czwar	6 Przemien. Pans.	25 Uspen S. An.	☾	☾ Ostatnia kwadra: dn. 16. o godz. 10. min. 50. rano, po- godny ciepły czas, czasem wiatr.
Piątek	7 Rajetana W.	26 Jermołaja M.	☾	☾ Nów dnia 24. o godzin 5. min. 57. rano pogoda trwa.
Sobota	8 Cyryaka M.	27 Panteleimona	☾	☾ Pierw. Kwadr. dnia 3. o godz. 2. min. 28. rano po- chmurno nieco dęszcz.
29. O zburzeniu Jerozolimy Ł. 19. O łódce Piotra M. 14.				
Niedz.	9 D. 9. p. S. Roma.	28 9. p. Sosz. Hł. 8.	☾	
Ponie.	10 Wawrzencza	29 Kallinika M.	☾	
Wtor.	11 Zuzanny	30 Syły Ap.	☾	
Sroda	12 Klary P.	31 Jewdokima P.	☾	
Czwar	13 Hippolita M.	1 Awh. Zn. S. †	☾	
Piątek	14 Wig. Euzeb.	2 Pr. M. S. Stefana.	☾	
Sobota	15 Wniebow. P. M.	3 Jsaak Dał. i F.	☾	
30. O Faryzenszu i Celniku Ł. 18. O uzdrow. lunat. M. 17.				
Niedz.	16 D. 10. p. S. Roc. W.	4 10. p. Sosz. Hł. 1.	☾	☾ Knauer w swoim 100 letnim Kalendarzu przepowiada: Sier- pień poczyną pięknie, ciepło od 8. lub 12. pochmurno i trochi dęszcz, potem noco przymrozki, 16. grzmoty bły- skawica do 25. potem upał do końca codziennie grzmoty i dęszcz.
Ponie.	17 Jacka	5 Jewsyhnia M.	☾	
Wtor.	18 Heleny Mat. Kon.	6 Preobrażenije H.	☾	
Sroda	19 Agapita M.	7 Dometia P. M.	☾	
Czwar	20 Bernarda Op.	8 Jemiliana Isp.	☾	
Piątek	21 Anastazego	9 Matthija Ap.	☾	
Sobota	22 Timoteusza M.	10 Ławrentia M.	☾	
31. O głuchym i niemym. Mar. 7. O rachunku król. M. 18.				
Niedz.	23 D. 11. p. S. Filipa	11 11. p. Sosz. Hł. 2.	☾	☾ Xieźyc naybliższy ziemi dn. 3. 28., nayodległ. dn. 16. prze- chodzi przez równik ku po- łudniowi dnia 26. ku północy dnia 12. ustępie jego naywie- kszy północny dnia 20., po- łudniowy dn. 6.
Ponie.	24 Bartłomieja	12 Fotya i Anyk.	☾	
Wtor.	25 Ludwika Kr.	13 Maxyma	☾	
Sroda	26 Zefiryna P. i M.	14 Michea Pror. †	☾	
Czwar	27 Jozefa Kalas	15 Uspenie P. B.	☾	
Piątek	28 Augustyna B.	16 Dyomyda M.	☾	
Sobota	29 Ścieście S. Jana	17 Myrona M.	☾	
32. O zranionym Samaryt. Ł. 10. O młodzi, bogat. M. 19.				
Niedz.	30 D. 12. p. S. Roży L.	18 12. p. Sosz. Hł. 3.	☾	☾ Ostatniego dzień godz. 2. m. 50. dłuższy iak noc. C
Ponie.	31 Raimunda	19 Andreja Strat.	☾	

Wrzesień   ma dni XXX.   September.

Dni tygod.	S w i ę t a		L	Lunacye
	R z y m s k i e	R u s k i e		
Wtor.	1 Jdziego Op.	20 Samuela		
Sroda	2 Joachima O.P.M.	21 Thaddeia Ap.		Słońce.
Czwart	3 Mansweta	22 Ahathonika M.		wstępuje w znak wagi dnia
Piątek	4 Rozalii P.	23 Łupa M.		23. o god. 7. min. 27. wiecz.
Sobota	5 Wawrzeńca Jus.	24 Jewtychia		Jesienne porównanie

36. O uzdrow. 10. trędowt. Ł. 17 O zlych robotnikach Mt. 21

dnia z nocą.

Niedz.	6 D. 13. p. S.	25 13. p. Sosz. Hł. 4.
Ponie.	7 Wig. Reginy †	26 Adriana i Natal
Wtor.	8 Naroden. P. M.	27 Pymena
Sroda	9 Gorkoniusza M.	28 Moyseia Muryna
Czwart	10 Mikołaja z Tol.	29 Usik. h. J. k. †
Piątek	11 Hyacynta M.	30 Alexandra P. R.
Sobota	12 Tobiasza	31 Położ. cz. Pojas.

37. Nikt niemoże z Pa. służyć. M. 6. O zapros. na wesele M. 22.

Niedz.	13 D. 14. Filipa M.	1 1. S. ep. 4. p. S. H. 5.
Ponie.	14 Podwyż. S. †	2 Mamanta M.
Wtor.	15 Nikodema	3 Anthyma
Sroda	16 Such. Kornelii †	4 Wawyły Ar. Ep.
Czwart	17 Lamberta	5 Zachar. Pr.
Piątek	18 Such. Tomas. †	6 Wosp. cz. Ar. M.
Sobota	19 Such. Januar. †	7 Sozonta M.

38. O wskrzeszen. syna wdowy. Ł. 7. O koch. boga i bliźn. M. 24 i Jan. 3.

Niedz.	20 D. 15. Eustach.	8 15. p. Wozd. † Roz. P. B. Hł. 6.
Ponie.	21 Matheusza	9 Joakima i Anny
Wtor.	22 Maurycego	10 Mynodory
Sroda	23 Tekli P. i M.	11 Theodory
Czwart	24 Gerarda	12 Autonoma
Piątek	25 Kleofasa M.	13 Kornylija
Sobota	26 Justyny M.	14 Wozdwyżen †

39. O uzdrowien. opuchłego. Ł. 14. O rozdawaniu talent. M. 25 i Mar. 8.

Niedz.	27 D. 16. Kosm. i D.	15 16. p. Woz. Hł. 7.
Ponie.	28 Wacława Króla	16 Jewfymy i M.
Wtor.	29 Michała Archa.	17 Sofii M.
Sroda	30 Hieronima Kapł.	18 Jeumenia Ep.

Słońce.
wstępuje w znak wagi dnia
23. o god. 7. min. 27. wiecz.

Jesienne porównanie
dnia z nocą.

Miesiąc.
Pełnia: dnia 7. o godz.
4. min. 26. pochmórno, mgła,
chłodne ranki.

☾ Ostatnia Kwadra: dn. 15.
o godz. 5. min. 29. rano po-
chmórno, deszcz, potem wy-
jaśnia się, lecz chłodno.

☾ Now: dn. 22. o godz. 4
min. 2. wiecz. pogoda trwa,
lecz noco przymrozki.

☾ Pierwsza Kwad. dnia 29
o godz. 8. minut 43 rano po-
chmórno, deszcz i chłodno.

Knauer w swoim 100 letnim
Kalendar. przepowiada, Wrze-
sień: aż od 18. ciepły w no-
cy czasem grzmoły i nawałni-
ca, potem aż do końca na od-
miane, wiatr i deszcz ze
śniegiem.

☾ Xiężyc najbliży od ziemi
dn. 24. najodleglejszy dn. 12.
przechodzi przez równik ku
południo. dn. 23. ku północy
dn. 9. ustęp jego największy
południowy dnia 2. i 29. pół-
nocny dnia 16.

Ostatniego dzień min. 58 krót-
szy jak noc.

Październik ma dni XXXI. October.

Dni tygod.	S w i ę t a		L	Lunacye
	R z y m s k i e	R u s k i e		
Czwart	1 Remigiusza B.	19 Trofima		Słońce. wstępuje w znak Niedźwiadka dnia 24. o godzin. 3. min. 38. rano.
Piątek	2 Aniołow stróż.	20 Jewstachia		
Sobota	3 Kandyda M.	21 Kodrata Ap.		
40. O miłości Bogai bliż. M. 22. O uzdrowieniu córki nie- wiasty Chanu. M 15.				
Niedz.	4 D. 17. Rożanc. M.	22 17. p. Sosz. H. 8		Miesiąc. ● Pełnia dn. 6. o godz. 6. minu. 36. wiecz. pochmurno dészcz. ☾ Ostatnia Kwadra dnia 14 o godz. 11. min. 28. wieczór, jasne dnie, mgła, dészcz, wiatr. ● Now: dnia 22. o godz. 1. minut. 53. rano. mgła, poch- murno, zimno. ● Pierw. Kwad: dn. 28. o god. 5. m. 22. wiecz. dészcz, mgła, pochmurno, ku koncu mroz. Knaura 100 letni Kalendarz przepowiada: Październik: aż do 6. przymrozki, rano a wdzień pięknie i ciepło, po- tém wiatr pochmurno dészcz 16. wichur ze śniegiem 19. nie- stałe powietrze, potem aż do końca dészcz, czasem ze śnie- giem. Kieźyc naybliższy ziemi dn. 22. nayodległszy dnia 10., przechodzi przez równik ku połnocy dnia 6go, ku połu- dniowi d. 20., ustęp iego naj- większy południowy dn. 26., południowy, dn. 13.
Ponie.	5 Placyda M.	23 Faczat. S. Joan.		
Wtorek	6 Brunona	24 Thekły		
Środa	7 Marka Pap.	25 Eufrosyny Pr.		Ostatniego dzień godzin 5. min. 6 krótszy iak noc.
Czwart	8 Brygidy Wd.	26 Prest. S. Joan. Bo.		
Piątek	9 Dyonizego B.	27 Kalkystrata		
Sobota	10 Francisz. B. W.	28 Charytona M.		C 2
41. O uzdrowieniu paralityka. M. 9. Jez. ucz. złodz. Ł. 5.				
Niedz.	11 D. 18. Emiliana W.	29 18. po. Soszes. H. 1		
Ponie.	12 Maxymiliana	30 Hryhorya S. M.		
Wtorek	13 Edwarda Kr.	1 Okt. Pokrow. B.		
Środa	14 Kalkta P. M.	2 Kypriana i Just.		
Czwart	15 Teressy P.	3 Dionysia		
Piątek	16 Gawła Op.	4 Jerotheja		
Sobota	17 Jadwigi Kr.	5 Charytyny M.		
42. O wezwaniu na gody. M 22. O kochaniu nieprzy- jaciół. Ł. 6.				
Niedz.	18 D. 19. pośw. Rośc.	6 19. po. Sosz. H. 2		
Ponie.	19 Piotra z Alkant.	7 Serhia i Włach.		
Wtorek	20 Felicyana B. M.	8 Pełahyi Prep.		
Środa	21 Urszuli P. i M.	9 Jakowa Alfeowa		
Czwart	22 Korduli M.	10 Jeulampia		
Piątek	23 Jana Kapistrana	11 Fylyppa D.		
Sobota	24 Rafała Arch.	12 Prowa i procz.		
43. O chorym synie krol. J. 4. O wskrz. syna wdowy Ł. 7. J. 14				
Niedz.	25 D. 20. Jana Kant.	13 20. p. S. SS. O. H. 3		
Ponie.	26 Ewarysta P. M.	14 Nazar. Herw. i P.		
Wtorek	27 Sabiny M.	15 Łukiana Presw.		
Środa	28 Szymona i Tad.	16 Łonhyna Sotn.		
Czwart	29 Zenobiusza	17 Osi Pr.		
Piątek	30 Klaudiusza M.	18 Łuki Ew.		
Sobota	31 Wig. W. Wolfgang.	19 Joifa Pr.		

Listopad ma dni XXX. Nove mber.

Dni tygod.	S w i ę t a		L	Lunacye
	R z y m s k i e	R u s k i e		

44. O słudze dłużnym i złosł. M. r8. O rozsiew. nasien. Ł. 8.

Niedz.	1	D.21. Wsz. Świę.	20	21. p. Sosz. Hł. 4.
Ponie.	2	Dzień zaduszny.	21	Hariona W.
Wtor.	3	Huberta B.	22	Awerkii
Sroda	4	Karola B.	23	Jakowa Ap.
Czwar	5	Emeryka	24	Arethy M.
Piątek	6	Leonarda W.	25	Markiana
Sobota	7	Adolfa M.	26	Dymytra W. M.

Słońce.

wstępuje w znak Strzelca dnia 23. o godzinie 0. minut 10. rano.

Miesiąc.

● Pełnia: dn. 5. o god. 11. min. 51. rano, noco przymrozki w dzień deszcz.

45. O monęcie czynszow. Mat. 22. O bogacz. i łaz. Ł. 16.

Niedz.	8	D.22. 4. Koronat.	27	22. p. Sosz. Hł. 5.
Ponie.	9	Teodora	28	Paraskewy W. M.
Wtor.	10	Andrzeja Aw.	29	Anastasyi
Sroda	11	Marcina B.	30	Zynowia M.
Czwar	12	Marcina P.	31	Stachia
Piątek	13	Dydała W.	1	Now. Roz. i Dam.
Sobota	14	Serapiona M.	2	Akindyna M.

● Ostatnia kwadra: dnia 13. o god. 4. min. 2. wieczór sucho i zimno, deszcz pochmurno.

● Now: dnia 20. o god. 0. minu. 5. wieczor, deszcz ze śniegiem, zimno i wiatr.

46. O wskrzesz córki Xizzen. M. 19. O wyrzuceniu czar. Ł. 8.

Niedz.	15	D.23. Stan. Kost.	3	23. p. Sosz. Hł. 6.
Ponie.	16	Edmunda B. M.	4	Joannikia Wł.
Wtor.	17	Grzegorza B.	5	Hałaktiona
Sroda	18	Eugeniusza	6	Pawła Ar. K.
Czwar	19	Elżbiety K.	7	Jerona
Piątek	20	Felixa Wyz.	8	Sob. S. Michaiła
Sobota	21	Ofiarow. P. M.	9	Onysifora M.

● Pierwsza Kwadra: dn. 27 o god. 5. min. 21. rano piękne, jesienne dnie, mgła i pochmurno.

Knauera 100 letni Kalendarz przepowiada: Listopad. aż do 20. chłodno, deszcz; potem do końca pięknie i ciepło jak w lecie.

47. O brzydkości spusztu. M. 24. O wskrz. córki Iaira. Ł. 8.

Niedz.	22	D.24. Cecylii P.	10	24. p. Sosz. Hł. 7.
Ponie.	23	Klemensa P. M.	11	Myny Wikt. i W.
Wtor.	24	Jana od †	12	Joanna Myłost.
Sroda	25	Katarzyny P.	13	Ioanna Złotoust.
Czwar	26	Piotra Alexan.	14	Filippa Ap.
Piątek	27	Waleriana B.	15	Huria
Sobota	28	Urbana B.	16	Mattheja Ew.

Xięzyc najodleglęj od ziemi dnia 7. naybliższy dnia 20. przechodzi przez równik ku północy, dnia 2. i 19. ku południowi dn. 17. ustęp. iego naywiększy południowy dnia 23., północny dnia 10.

48. O znakach na niebie. Ł. 21. O wpadł między rozbój. Ł. 10.

Niedz.	29	D.1. Ady. Saturn.	17	25. p. Sosz. Hł. 8.
Ponie.	30	Andrzeja Ap.	18	Platonia i Ro.

Ostatniego dzień godz. 7. min. 58. krótszy jak noc.

Grudzień ma dni XXXI. December.

Dni tygod.	S w i ę t a		L	Lunacye
	R z y m s k i e	R u s k i e		
Wtor.	1 Eligiusza B.	19 Awdia Pr.		Stońce. wstępuje w znak Koziorozca d. 22. o godz. 11. min. 56. rano.
Sroda	2 Bibiana P. †	20 Hryhoria Dek.		
Czwar	3 Franc. Xa.	21 Wowed. P. B.		
Piątek	4 Barbary P. †	22 Fylymona Ap.		
Sobota	5 Sabby Op. †	23 Amfiochia		

49. O poselstw. Jan. do Chry. M. 11. O żyźnej roli bogacza Ł. 12

Niedz.	6 D.2. Adv. Mikoł. B.	24 26. p. Sosz. Hł. 1.	
Ponie.	7 Ambrozego †	25 Kłymenta i Pet.	
Wtor.	8 Niepok. Potz M.	26 Atypia Stołp.	
Sroda	9 Leokadyi †	27 Jakowa	
Czwar	10 Prze. dom. I.	28 Stefana now.	
Piątek	11 Damaza P. †	29 Paramona	
Sobota	12 Alexandra †	30 Andreja Ap.	

50. O poselstw. żydów od Jana. J. 1. Jezus uzdr. niewiastę Ł. 13.

Niedz.	13 D.3. Adv. Lucyj P.	1 De. 27. p. Sosz. Hł. 2.	
Ponie.	14 Nikazyusza	2 Awwakuma Pr.	
Wtor.	15 Jereneusza	3 Sofonia Pror.	
Sroda	16 Such. Euzeb. †	4 Warwary W. M.	
Czwar	17 Łazarza	5 Sawwy P.	
Piątek	18 Such. Oczek. p. †	6 Nikołaja Ep.	
Sobota	19 Such. Nem. †	7 Amwrosya	

51. O Janie opowiad. Chryst. Ł. 3. O 10 trędowatych Ł. 16.

Niedz.	20 D. 4. Adv. Teofila	8 28. p. Sosz. Hł. 3.	
Ponie.	21 Tomasza	9 Zaczat. P. B.	
Wtor.	22 Zenona <i>z rękopisu</i>	10 Myny M.	
Sroda	23 Wiktoryi †	11 Danyła Stołpn.	
Czwar	24 Wig. Ad. i Ewy †	12 Spiridona	
Piątek	25 Narod. Jezusa	13 Eustratyia	
Sobota	26 Stefana M.	14 Thyrsa	

52. W ów czas rzekł Jezus do Piotra J. 21. O wiecz. wielk. Ł. 14.

Niedz.	27 D. Jana Apost.	15 29. p. S. SS. O. Hł. 4.	
Ponie.	28 Młodzianków	16 Ahheia Pror.	
Wtor.	29 Tomasz Kant.	17 Daniela Proroka	
Sroda	30 Dawida K.	18 Sewastiana M.	
Czwar	31 Sylwestra P.	19 Wwonifatia	

Zimowe Stońca obrócenie.

Miesiąc.

☉ Pełnia dnia 5. godz. 7. min. 11. rano mróz, pochmórno, śnieg.

☾ Ostatnia Kwadra: dn 13. o godz. 6. min. 21. rano śnieg, ku końcu stońce świeci.

☾ Nów: dnia 19. o godz. 10. min. 50. wieczór, zimno. folguie, mgła, pochmórno.

☾ Pierwsza Kwadra: dnia 26. o godz. 9. min. 10. wieczór śnieg, pochmurno.

Knauer w swoim 100 letnim Kalendarzu przepowiada. Grudzień: aż do 7. śnieg, 8. nie stałe powietrze, potem aż do 14. nocą wielkie zimno i wiele śniegu, potem do końca łagodne powietrze.

Xięzyc najodleglejszy od ziemi dn. 4. i 31., najbliższy dn. 18., przechodzi przez równik ku północy dn. 27., ku południowi dn. 14., ustęp jego największy południowy dnia 7., południowy dnia 20.

Ostatniego dzień god. 8. min. 4. krótszy jak noc.

Kalendarz Żydowski.

Rok 5595 od stworzenia świata.

1 8 3 5	Nowie i Święta		1 8 3 5	Nowie i Święta	
Styczeń	2	4	Tebet	Lipiec	14 17 — Post. Kościoła do- bywanie.
—	10	10	Tebet Post oblężenie Jerozolimy	—	27 1 Abh.
—	31	1	Shebet.	Sierpień	4 9 — Post Kościoła zbu- rzenie.
Marzec	2	1	Adar.	—	26 1 Elul
—	14	15	— Post Esther	Wrzesień	24 1 Tisri. nowy rok 5596
—	15	14	— Pur. czyli Ham.	—	25 2 — drugie święto
—	16	15	— Schuscha Purim.	—	26 3 — Post Gedalia
—	31	1	Nisan.	Pazdzier.	3 10 — Pogodzenie czyli długa noc
Kwiecień	14	15	— Wielkanoc	—	8 15 — Pierwsze święto kuczek
—	15	16	— drugie święto	—	9 16 — Drug. św. kuczek
—	20	21	— siódme święto	—	14 22 — Palmowe święto
—	21	22	— wielkan. koniec	—	15 22 — Zgromadz, czyli koniec kuczek
—	30	1	Ijar.	—	16 33 — Radość z prawa
May	31	18	— szkolne święto	—	24 1 Marchesvan
—	29	1	Sivan.	Listop.	22 1 Kislew
Czerwiec.	3	6	— Zielon. świętki	Grudz.	16 25 — Poświęc. Kościoł.
—	4	7	— drugie święto	—	22 1 — Thebet
Lipiec	28	1	Tamuz.	—	31 10 Post oblęż. Jeruzol.

Uwaga. Święta Żydowskie w których Żydzi na mocy Wysokiego Dekretu Nadwornego dd. 17. Januar. 1818 do Sądu zapożywani być nie mogą, są następujące.

- 1 Święto Nowego Roku przez dni 2.
- 2 — Pogodzenie — dzień 1.
- 3 — Kuczki tylko dwa pierwsze i dwa ostatnie dni.
- 4 — Wielkanocne podobnie dwa pierwsze i dwa ostatnie dni.
- 5 — Zielonych Świątek przez dni 2. — Ogółem dni 13.

Nakoniec Święta czerwonymi literami oznaczone, są właściwie przykazane Uroczystości, w których Izraelitom handlu i interesów sprawować nie wolno.

Powszechne reguły pogody.

Kiedy księżyc jest w pełni, albo nowiu, lub też w kwadrach, na ten czas następować zwykła odmiana w powietrzu. Toż samo dzieje się, kiedy księżyc w największą odległość lub najmniejszy bliskości od ziemi stanie; najpospoliej zaś zachodzi odmiana, kiedy się księżyc w znaku barana, raka, wagi lub koziorożca znajduje.

Jeżeli now księżyc wypadł w bliskości najmniejszy od ziemi, na ten czas jest rzeczą niy wątpliwą, że znaczna odmiana w powietrzu nastąpi.

Uważać należy czwarty dzień tak przed, iako i po nowiu, przed i po pełni. Gdy albowiem księżyc dnia tego iasny i pogodny zeydzie, gdy swoje świetne i czyste rogi wyraźnie okazuje, jest znakiem, iż w powietrzkregu nie masz grubych wyziewów; z tąd rokować sobie można pogodę aż do czwartego dnia przed pełnią, a czasem i na cały miesiąc. Przeciwnie zaś obawiać się należy soty, gdy księżyc blade przyświeca, gdy rogi jego mgliste i przytępienie wyglądają, a powietrze pełne wyparów gęstych.

Najmocniejsze punkta księżycy, to jest: nowie i pełnie, największa odległość i bliskość od ziemi, oraz zeyście się tych punktów z sobą, bywają podczas porównań dnia z nocą i odwrótów słońca (kiedy najkrótszy dzień lub najkrótsza noc) burzliwe.

Odmiana pogody rzadko przypada w sam dzień punktu księżycowego; ale czasem dzień pierwszy, czasem dzień późniejszy.

Kiedy księżyc wielkiem błędem kołem jest otoczony, lub kiedy wygląda z pośród rozpierzchnionych chmur, które na około niego czerwonawy, lub żółtawy, lub też błękitny obwód tworzą; to jest znakiem że słotne dni nastąpią.

Gdy Księżyc czerwonym jest otoczony ciemniem, jest to znak, że będzie miatr.

Kiedy księżyc iasno przyświeca, i srebrnym blaskiem połyska, jest to wróżbą piękną pogody w dniu następującym.

Kiedy promienie wchodzącego słońca, przechłajają się przez niższe sklepienie, a słońce niebawem się nad nie wznosi, tedy zapowiada nam piękną i iasny dzień.

Równie pogodnego dnia należy się spodziewać, gdy przy zachodzie słońca obłoki

wszędzie jednakowo niby szkarłatem czerwienią, lub też gdy przestrzeń zachodniego nieba niby ponsem zastaną bydy się wydaie.

Kiedy zaś podczas zachodu słońca czerwone obłoki tu i owdzie rozpierzchnione widać, nazajutrz wiatr nastąpi.

Kiedy zachodzące słońce chmury grube, mgliste, żółtawe, ciemnobrunatne otaczają, lub zupełnie zasłaniają, oznacza to, iż w krótkce deszcz upadnie. Jeżeli poziom (horyzont) podczas wschodu słońca zupełnie jest pogodny i bez najmniejszy mgły, dzień aż do wieczora będzie dżdżystym.

Jeżeli szczyty gór wysokich gęstym mgłą obłokiem są pokryte i w nich prawie nikną, wiatr i deszcz nastąpi, a to tym mocniejszy, im grubsza była koło szczytów powłoka.

Jeżeli mgły mocne z rana w kształcie rosy spadają, to zapowiada dzień pogodny, lecz gdy się w powietrze wznoszą, są przepowiednią deszczu, który często dopiero na zaiutrz upada. Liczne płatkowate chmurki, które kształt okrągły przybierają, gdy te wolny pęd wiatru unosi, obiecują czas pogodny i przyjemny.

Gęste, siłą przeciwnych wiatrów spędzone chmur balwany wydają z siebie w zimie burze i gęste śniegi, a w lecie burze z grzmotami, a nawet z gradem, jeżeli spieka poprzedzała.

Kiedy pochmurne niebo od zachodu zaczyna się wyiaśniać, spodziewać się należy pięknej pogody, która tąd dłużej trwać będzie, im pewniejszy wyiasnia się zachód.

Obfita rosa, która ze wschodem słońca nagle znika, jest wróżbą deszczu.

Jeżeli wiatr przyczyną deszczu jest, i podczas trwania tego ustaie, oznacza, iż deszcz ieszcze kilka godzin trwać będzie. Ranne deszcze, który ku południowi ustaia, zwyczajnie popołudniu wracają.

Jeżeli grzmoty bez wiatru zaczynają, i do tych w nieiaki czas mocny wiatr się złączy, to zbliżają się swemu końcu.

Jeżeli północny wiatr w nocy, lub zachodni z rana się wznosi, to oznaczają trwałą i piękną pogodę, w zimie zaś większe zimno; południowy i wschodni wiatr oznaczają deszcz, w zimie zaś śnieg.

Jeżeli zima jest suchą, wiosna będzie wilgotną.

Oznaki powietrza na ludziach i zwierzętach.

Kiedy gorące powietrze człowieka w lecie osłabi, chociaż ón swoich sił nieużywa, to trzeba się grzmotów spodziewać. Kiedy uszkodzone członki, rwanie, lub ból iakowys czują, to następuje odmiana powietrza, i najczęściej bywa gorzej.

Kiedy niedopérze wieczorem gęsto latają, albo kiedy komary na powietrzu po zachodzie słońca, skakając igrają; kiedy zielone wodne żabki mocno pod wieczór rzegotają, to można sobie w następującym dniu piękną pogodę rokować.

Kiedy skowronek, gdy się w górę wznosi, głośno śpiewa; gdy wróble wesoło krzyczą; kiedy iaskółki wysoko latają; kiedy zielona żaba, która w szklanym naczyniu zawarta jest, na wierzch wody się wznosi; kiedy ryba, tak nazwana miecznik, wodę w naczyniu szklanym, w którym zawarta jest, czystą zostawia; kiedy robacy, tak nazwane krówki, przy drogach mocno latają; to z tego się okazuje, że pogoda piękna trwać będzie, albo jeżeli stała jest, to niezadługo koniec weźmie.

Gdy psy niespokojnie biegają, ziemię grzebią, albo trawę gryzą, to oznacza następujący deszcz, przy wielkim zaś upale także i grzmoty.

Kiedy się koty myją, kiedy się konie trą, albo z zadartemi w górę głowami na powietrze pryskają; gdy osły mocno krzyczą i skaczą, kiedy świny mocno ziemie rują, to są oznaki przyszłego deszczu.

Kiedy kury nie w swoim czasie, i bez żadnego powodu mocno pieją; gęsi, pawy, سوی, kaczki mocno krzyczą, kruki zaś mocniej iak zawsze, i po drzewach się wieszają; kiedy kaczki po wodzie skrzydłami trzepią, i często się nurzają; gdy iaskółki nisko przy ziemi latają; to przepowiadają bliski deszcz, iako też i kukułki, gdy do zaludnionych miejsc przylatują.

Kiedy pod czas gorącego lata ptastwo leśne pod drzewa się schrania, czółgające się zwierzęta szybko do swoich kryjówek spieszą, to trzeba się wielkiej burzy z grzmotami, iako też i wielkiej ulewy spodziewać.

Kiedy pod czas pięknego powietrza pechły mocno łasają, albo, kiedy robaki, tak nazwa-

ne dżdżownice, z ziemi wylazą, to bywa oznaką zbliżającego się deszczu.

Kiedy muchy bardzo niespokojnie latają, nigdzie długo siedzieć nie mogą, komary prędkim ukąszeniem bardzo dokuczają, to w ten czas okazuje się zbliżenie grzmotów.

Za najpewniejszych przepowiadaczów odmian powietrza bywają pańki, z których osobliwie dwa gatunki znajdują się; iedne są takowe, które okrągłe, na kształt koła tkają paieczynę, inne zaś są takowe, które w kątach pomieszkania siatkowatą paieczynę tkają. Gdy się dosyć takowych paików znajdują; jeżeli pilnie robią, jeżeli w nocy nowe siatki tkają, to oznacza piękną pogodę, która tém trwalszą będzie, im dłuższe tkane nitki bywają. Jeżeli zaś pierwszego gatunku paików, mało się znajduje, i jeżeli te mało robią, to następuje odmienne powietrze, a jeżeli zaś wcale się nie znajduje, albo jeżeli wcale nie nierobią, to oznacza deszcz albo wiatr. Jeżeli oni część swego ukończonego tkania rozedrą, to bywa znakiem, że wiatr albo niepogoda w krótcie przeminie.

Jeżeli paitek drugiego gatunku w swojej siatce ku dalekiemu otworowi, a tylną część ku kątowi obrócił, a nogi daleko rozciągnął, to oznacza piękną pogodę; jeżeli zaś głowę ku kątowi obrócił, to oznacza długi deszcz. Jeżeli w nocy swoją paieczynę powiększył, to będzie odmiana powietrza długo trwać, i tém dłużej, im większa paieczyna jest.

Inne oznaki powietrza.

Jeżeli marmur, kamienie łupne i brusy (kamienie do wecowania) wilgotnieją, iak gdyby się pocily; jeżeli mury nisko położonych budynków wilgotnieją i czernieją, wtedy następuje deszcz, lub wiatr chłodny. Jeżeli zaś te kamienie schną, a plamy na murach bielić znowu poczynają, to następuje piękna pogoda, która tak długo trwa, poki znaki wyżej namienione znowu niewrócą.

Prewety oznajmują też deszcz niedaleki, jeżeli wydają odor mocniejszy iak zwyczajnie.

Jeżeli dym z kominów prosto się unosi, oznacza piękną pogodę.

Na koniec potrzeba uczynić uwagę, że iak każde prawidło ma wyjątki, tak też i przyłączone tu postrzeżenia, bo chociaż po większej części się zprawiły, nie są atoli niechybne, lecz podpadają niepewności.

G E N E A L O G I A

panującego cesarskiego domu.

A) Césarska główna linia.

Franciszek pierwszy, (Józef Karol) Césarz Austrii, Król Węgierski, Czeski, Lombardyi i Wenecyi, Galicyi, i Lodomeryi i Illiryi, Arcyksiążę Austrii i t. d. narodzony we Florencyi dn. 12. Lut. 1768, obiały rządy Monarchii austriackiej po śmierci Ojca swojego Césarza Leopolda II. w dn. 1. Marca 1792, w dn. 14. Lipca 1792 koronowany w Frankfurcie nad Menem na Césarza rzymskiego; w dn. 11. Sierpnia 1804 ogłosił się dziedzicznym Césarzem Austrii; złożył w d. 6. Sierpnia 1806 rządy rzymsko-césarskiego państwa; rezydując w Wiedniu. Pierwszy raz zaślubił sobie d. 6. Stycz. 1788 Elżbietę (Wilhelminę Ludwikę), córkę Xięcia Fryderyka Eugenijusza Wirtemberskiego, owdowiał 18. Lut. 1790; powtórnie zaślubił sobie 19. Września 1790 Maryiä Teresę (Karol. Józefę), córkę Ferdynanda I., Króla obojga Sycylii, owdowiał 13. Kwietnia 1807; po trzeci raz zaślub. sobie d. 6. Stycznia 1808 Maryiä, Ludwikę (Beatr. Ant.) córkę niegdyś Arcyksięcia Ferdynanda, byłego Gubernatora i Generalnego Kapitała austriackiej Lombardyi, owdowiał 7. Kwietnia 1816; po czwarty raz zaśl. sobie w d. 29. Października przez zastępstwo w Monachium, a 10. Listopada 1816 w Wiedniu Karolinę Augustę, córkę Króla bawarsk. Maksymil. Józefa, najwyższą opiekunkę orderu krzyża gwiazd., najwyższą opiekunkę i naddirektorkę szlacheckiego świeckiego zakładu dla kobiet Maryi szkolnej w Bernie, nadprotektorkę szlacheckiego zakładu dla kobiet w Innsbruku, urodz. 8. Lutego 1792.

Dzieci drugiego małżeństwa:

Cesarzowice i Cesarzówny, Arcyksiężeta i Arcyksiężniczki Austrii:

1. Maryia Ludwika (Leopoldina, Franciszka, Teresa, Józefa, Luc.), Arcyksiężna Austrii, Xiężna Parmy, Piacency i Quastalli. Z. D) linię boczną Parmy.
2. Ferdynand Karol (Leop. Józef Franciszek Marcelin), koronowany jako Król węgierski 28. Września 1830, Césarstwa austriackiego Césarzowicz, zaś Królestwa

węgierskiego, czeskiego, Lombardzko-wenckiego, Galicyi i Lodomeryi i Illiryi Królewicz i następca tronu, Kawaler złotego runa, wielkiego krzyża król. węgier. orderu S. Szczepana i austriackiego cés. orderu Leopolda, kawaler orderu korony żelaznej pierwszej klasy, wielkiego krzyża franc. legii honorowej i kawaler król. franc. orderu S. Ducha i król. pruskiego orderu orła czarnego, wielk. krzyża portugalsk. orderu Chrystusa, król. sycyl. S. Ferdyn. i orderu zastugi, cés. brazylijsk. orderu krzyża południowego, król. saskiego orderu korony rucianej, król. württemberskiego złotego orła i xiąż. badenckiego orderu wierności; c. k. feldmarszałek i właściciel 4go pułku Kirassierów; protektor c. k. towarzystwa rolniczego w Wiedniu. Urod. w Wiedniu d. 19. Kwietnia 1793, zaślubił sobie przez zastępstwo w Turynie d. 12. a potem w Wiedniu d. 27. Lutego 1831 Maryię Annę Karolinę, trzecią córkę Króla Wiktora Emanuela, urodzona 19. Września 1803.

3. Maryia Klementyna (Franc. Józ.), urodzona w Wiedniu 1. Marca 1798, zaślubiona 28. Lipca 1816 w Schönbrunie Leopoldowi (Jan. Józ.), Królewiczowi ob. Sycylii, Xięciu Salerny, kawalerowi król. węg. orderu S. Szczepana, właścic. 22. pułku piechoty austr., urodz. 2. Lipca 1790. W Neapolu.

D z i e c i ę :

Maria Karolina Augusta, urod. w Wiedniu d. 26. Kwietnia 1822 w Wiedniu.

4. Franciszek Karol (Józef), kawaler orderu złot. runa, król. francuzk. orderu S. Ducha i król. bawarskiego S. Huberta, wielk. krzyża król. sycylijskiego orderu S. Ferdynanda i zastugi, i cés. brazyll. ord. krzyża południowego, pułkownik i właściciel król. węg. 52. pułku piechoty, urodz. w Wiedniu 7. Grudnia 1802, zaślubił sobie w Wiedniu 4. Listopada 1824 Zofię Fryderykę (Doro. Wilhelminę) córkę Króla bawarskiego Maksymiliana Józefa z drugiego małżeństwa; urod. w Monachium d. 27. Stycz. 1805. W Wiedniu.

D z i é c i :

- a) Franciszek (Karol Józ.), ur. 18. Sierpnia 1830 w Schönbrun.
- b) Ferdinand urodzony 6. Lipca 1832 w Wiedniu.
- c) Karol Ludw. Józef Maria, urodz. dn. 30. Lipca 1833.
- d) Marya Anna (Franc. Teres. Józ. Med.) dama orderu krzyża gwiazdowego, opatka zakładu dla kobiet w Pradze; urodzona w Wiedniu 3. Czerwca 1804. W Wiedniu.

Bracia i siostry najjaśn. Césarza Jmści.

Césarzewicze i Arcyksiężęta Austrii i t. d.

1. Karol Ludwik (Jan Józef Wawrz.), kawaler złotego runa, wielkiego krzyża wojskowego orderu Maryi Teresy, król. francuzk. legii honorowej, tokańsk. ord. S. Józefa i cés. brazyl. orderu krzyża południowego; Gubernator i ieneralny Kapitan Królestwa czeskiego, c. k. feldmarszałek, właściciel 3go pułku piechoty i 3go pułku Ułanów; urodz. 5. Września 1771, złożył dostojność wielkiego mistrza zakonu niemieckiego dnia 30. Czerwca 1804; zaślub. sobie w Weilburgu 17. Września 1815 Henrykę (Alex. Fryd. Wilh.) córkę niegdys Xięcia Fryderyka Wilhelma Nassau-Weilburgskiego; urodz. 30. Października 1797, wdowiec od 29. Grudnia 1829. W Wiedniu.

D z i é c i :

- a) Maryia Teressa (Izab.), dama orderu krzyża gwiazdowego, urod. w Wiedniu 31. Lipca 1816. W Wiedniu.
- b) Albrecht (Fryd. Rudolf), kawaler złot. runa, c. k. pułkownik i właściciel 44. pułku piech.; urodz. 3. Sierpnia 1817. W Wiedniu.
- c) Karol Ferdinand, c. k. podporucznik w 3 pułku ułanów arcyksięcia Karola, urodzony w Wiedniu d. 27. Lipca 1818. W Wiedniu.
- d) Fryderyk (Ferd. Leop.) urodz. w Wiedniu 14. Maja 1821. W Wiedniu.
- e) Maryia Karolina (Ludw. Krys.) urodzona w Wiedniu dnia 10. Września 1825. W Wiedniu.
- f) Wilhelm (Franc. Karol), urod. w Wiedniu dn. 21. Kwietnia 1827. W Wiedniu.
2. Józef (Antoa Jan), kawaler orderu złotego runa; wielkiego krzyża król. węgier.

orderu S. Szczepana i cés. brazyl. orderu krzyża południow., Palatin, król. Wielkorząda i ieneralny Kapitan Królestwa węgierskiego, Comes et Judex Jazygum et Cumanorum, c. k. ienerał feldmarszałek, właściciel 2. i 12. pułku Huzarów, pułkownik i nieustający hrabia połączonych hrabstw Peszthu, Pilis i Solth i t. d., ur. 9. Marca 1776, zaślub. sobie w zamku Gaczińskim pod Petersburgim Alexandrynę Pawłównę, córkę Césarza rosyjskiego Pawła I., 13. Grud. 1799, owdo. 30. Marca 1801; powtórnie wszedł w związki małżeń. w Szaumburgu 30. Sierpnia 1815 z Herminą, córką Xięcia Wiktora Karola Fryder. Anhalt-Bernburg-Schaumburgskiego, owdo. 14. Września 1817; po trzeci raz zaśl. sobie w zamku Kirchheim pod Teck 24. Sierp. 1819 Maryią Dorotę (Wilhelm., Karol.), córkę Xięcia Ludwika Fryderyka Alexandra Württembergskiego, urod. d. 1. Listopada 1797. W Budzie.

Dzieci 2go małżeństwa:

a) Szczepan, (Franc. Wikt.),	} Bliźnięta, kaw. ord. złot. runa, właścic. 58. pułku liniowego piechot., posiadacz Państwa Holzapfel.
urodz. 14.	
Września 1817	
b) Hermina (Amalia Maryia).	} w Budzie.

Dzieci 3go małżeństwa:

- c) Alexander Leopold (Ferdynand), uro. w Budzie 6. Czerwca 1825. W Budzie.
- d) Elżbieta (Maryia Franc.), ur. 17. Stycznia 1831. W Budzie.
- e) Karol Ludw. urodz. w Presburgu dn. 2. Marca 1833.
3. Antoni (Wiktor, Józef, Jan, Rayn.), Wielk. Mistrz zakonu niemieckiego w Césarstwie austriackiem, c. k. Jenerał Artyleryi i właściciel 4. pułku piechoty, ur. 31. Sierpnia 1779. W Wiedniu.
4. Jan Chrzciiciel (Józ. Fab. Seb.), kawaler ord. złotego runa, wielkiego krzyża wojskowego Maryi Teresy, cés. austriyac. orderu Leopolda, król. wirttembergiego wojskowego ord. zastugi, kawaler król. saskiego orderu korony rucianey, c. k. Jenerał jazdy, jeneralny Dyrektor Inżynieryi i Fortyfikacyi, Akademii Inżynierów i woyskowey Neystadzikey, właściciel 1. pułku Dragonów, urodz. 20. Stycznia 1782. W Wiedniu.

5. Raynery (Józ. Jan Mich. Franc. Hieronim.), kawaler ord. złotego runa, wielkiego krzyża król. węgierskiego orderu S. Szczepana i austriackiego ces. Leopolda, Wice-Król lombardzko-weneckiego Królestwa, c. k. Jenerał Artylerji i właściciel 11. pułku piechoty, urodz. 30. Września 1783; zaśl. sobie 28. Maja 1820 w Pradze Maryię Elżbietę Franciszkę, terazniejszego Króla sardyńskiego Karola (Emanuela Alberta) córkę, Xiężniczkę sabaudzko-karigańską, damę orderu krzyża gwiazdzonego, urodz. 13. Kwietnia 1799. W Medyolanie.

D z i e c i :

- a) Maryia Karolina (Ang. Elżb. Małgorzata, Dorota), ur. d. 6. Lut. 1821. W Medyolanie.
  - b) Adelaida (Franc. Maryia Raynera Elżbieta Klotylda), urod. w Medyolanie 3. Czerwca 1822 W Medyolanie.
  - c) Leopold (Ludw. Maryia Franc. Juliusz Eustorg Gerhard.), urodz. w Medyolanie 6. Czerwca 1823. W Medyolanie.
  - d) Ernesty (Karol Felix Maryia Rayner Gottfryd Cyryak), urodz. w Monzie 8. Sierpnia 1824. W Medyolanie.
  - e) Zygmunt (Leop. Rayn. Maryia Ambrozja Walenty), urodz. w Medyolanie 7. Stycznia 1826. W Medyolanie.
  - f) Rayner (Ferdynand Maryia Jan Ewang. Franc. Ign.), urodz. 11. Stycznia 1827. W Medyolanie.
  - g) Henryk Antoni (Maryia Rayn. Karol Grzeg.), urodz. w Medyolanie 9. Maja 1828. W Medyolanie.
  - h) Maximilian (Karol Maryia Rayn. Józef Marcel), urodz. w Medyolanie 16. Stycznia 1830 W Medyolanie
6. Ludwik (Józef Antoni), kawaler orderu złotego runa, wielk. krzyża król. węgierskiego orderu S. Szczepana, c. k. Jenerał Artylerji, Dyrektor jenerałny Artylerji i właściciel 8. pułku piechoty, urodz. 13. Grudnia 1784. W Wiedniu.

B) Liniia poboczna toskańska.

Arcyksiążęta i Arcyksiężniczki

Leopold (Jan Józef Franc. Ferdinand Karol) II., Wielki Xiążę toskański i t. d., kawaler orderu złotego runa, wielki mistrz toskańsk. orderu S. Józefa i S. Szczepana, kawaler wielkiego krzyża król. francuzkiego orderu legji honor. i król. sycyl. orderu S. Januaryusza, c. k. jenerałwachtmistrz, wła-

ściciel 4. pułku dragonów, urodz. 3. Paźdz. 1797, nastąpił po swoim oycu, Wielkim Xięciu Ferdynandzie III., 18. Czerwca 1824; zaślubił sobie po pierwszy raz przez zastępstwo w Dreźnie 18. Października, a potem we Florencyi 16. Listopada 1817 Maryią Annę (Karolinę), trzecią córkę Królewicza Maxymiliana saskiego, urodz. 15. Listopad 1799; owdowiał dn. 24. Marca 1832; powtórnie zaślubił sobie dn. 7. Czerwca 1833 Marią Antoninę córkę s. p. króla Franciszka oboyga Sycylii, urodz. dn. 19. Grudnia 1814. We Florencyi.

D z i e c i :

- a) Karolina Augusta (Elżbieta Winc. Joan. Józ.), urodz. we Florencyi 19. Listopada 1822. We Florencyi.
- b) Augusta Ferdynanda (Ludwika Maryia Joan. Józ.), urod. we Florencyi 1. Kwietnia 1825. We Florencyi.
- c) Maryia Maxymiliana (Tekla Joanna Józ.), urodzona we Florencyi 10. Stycznia 1827. We Florencyi.

B r a c i a i s i o s t r y :

1. Maryia Ludwika (Józ. Joanna Karolina), dama orderu krzyża gwiazdzonego, opatką zakładu dla panien u S. Anny, urodz. 30. Sierpnia 1798. We Florencyi.
2. Teressa (Franc. Józefa Joanna Ben.) dama orderu krzyża gwiazdz., urodz. 21. Marca 1801, zaślub. w Florencyi dn. 30. Wrześ. 1817 Królowi Karolowi (Eman. Albr.) sardyńsko-karigańskiemu, kawaler król. węg. ord. S. Szczepana i król. franc. orderu legji honorow. i krzyża kawalerskiego orderu Maryi Teressy, panuje od 27. Kwietnia 1831, urodzony 2. Października 1798. W Turynie.

M a c o c h a :

Maryia Anna (Ferdyn. Amalia), druga córka Królewicza Maxymiliana saskiego, dama ord. gwiazdzonego i dama król. hiszp. ord. Królowej Maryi Ludwiki, zaśl. we Florencyi 6. Maja 1821 Wielkiemu Xięciu Ferdynandowi III., wdowa od 18. Czerwca 1824. We Florencyi.

C) Liniia uboczna modenska.

(Z domu austriackiego Este).

Królewicze, Arcyksiążęta i Arcyksiężniczki Austrii:

Franciszek IV. z Este (Józ. Karol. Ambr. Stanisł.) Królewicz węgierski i czeski, Ar-

cyxiążę Austrii, panujący Xiążę Modeny, Reggio, Mirandoli, Massy i Karary, Xiążę Korregio i Karpj, Margrabia Konkordyi, Hrabia Habsburgski i Rivoli, kawaler orderu złotego runa, wielkiego krzyża król. węgier. orderu S. Szczepana, kawaler rosyjskiego cesar. ord. S. Andrzeja, S. Alexandra Newskiego, S. Anny pierwszýj klasy, wielkiego krzyża król. sycylijskiego orderu S. Ferdynanda i orderu zasługi; c. k. Jenerał jazdy, właściciel 2. austriackiego pułku Kirassyierów; urod. 6. Października 1779, następuje po oycu swoim Arcyx. Ferdynandzie (Karol. Ant.) 24. Grudn. 1806 w swoich prawach i roszczeniach; w Czerwcu 1814 odbiera utracone Xięztwo modenńskie, i zostaje w dn. 9. Lipca 1815 przez Kongres wiedeński na temże utwierdzony. Zaślubił sobie w Cagliari w Sardynii 20. Czerwca 1812 Maryią Beatrix (Wikt. Józ.), najstarszą córkę Króla Wiktora Emanuela sardyńskiego, damę orderu krzyża gwiazdyst., urodz. 6. Grudnia 1792. W Modenie.

D z i e c i :

- a) Maryia Teressa (Beatrix) ur., 14. Lipca 1817. W Modenie.
- b) Franciszek (Ferd. Gem.), urod. 4. Czerwca 1819. W Modenie.
- c) Ferdynand (Karol Wikt.), urod. 19. Lipca 1821. W Modenie.
- d) Maryia Beatrix (Anna Franc.) urod. 13. Lutego 1824. W Modenie.

B r a c i a i s i o s t r y :

1. Maryia Leopoldyna (Anna Józ. Joh.) urodz. 10. Grudnia 1776, zaślub. w Innsbuku 14. Lutego 1795 Karolowi Teo-

dorowi, elektorowi Pfalz-Bawarskiemu; wdowa od 16. Lutego 1799. W Stettberg pod Neuburgim nad Dunajem.

2. Ferdynand (Karol Józ.), kawaler złotego runa, wielkiego krzyża król. węgier. orderu S. Szczepana, kawaler wojskowego orderu Maryi Teressy i cesar. rosyjsk. S. Andrzeja, Alexandra Newskiego, S. Anny 1. klasy, wielkiego krzyża król. sycyl. S. Ferdynanda i zasługi ord., i król. hanowersk. order. Gwelfów, c. k. Jenerał Kawaleryi, jenerałny gubernator w królestwach Galicyi i Lodomerii, właściciel 3. pułku Huzarów; urodz. 25. Kwieta. 1781.
3. Maxymilian (Józef Jan Ambr. Karol.), kawaler zakonu niemieckiego i Kontur ziemiański sęstwa Franków, c. k. Jenerał Artylleryi i właściciel 2. pułku Artylleryi; urodz. 14. Lipca 1782. W Wiedniu.

D) Linia poboczna Parmy, Piacency i Quastalli.

Maryia Ludwika (Leop. Franc. Teres. Józefa Lucyia), Monarchini, Cesarzówna i Arcyxieżna Austrii, Xiężna Parmy, Piacency i Quastalli, wielk. mistrzyni order. konstantyńskiego S. Józego, dama ord. gwiazdystego i t. d.; urodz. w Wiedniu 12. Grudnia 1791, zaślubiona przez prokuracyię w Wiedniu 11. Marca, a potem w Paryżu 1. Kwietnia 1810 Napoleonowi Buonaparte, byłemu Cesarzowi Francuzów, wdowa od 5. Maia 1821; została Xiężną Parmy 11. Kwietnia 1814, a objęła rządy od Cesarza Franciszka I. dnia 7. Marca 1816. Mieszka w Parmie.

S. S. Patronowie Kraiowi w Prowincjach Monarchii Austriackiej.

W Galicyi,	S. Michał,	Uroczystość przypada dnia 29. Września.
— Szląsku,	S. Jadwiga	— — — 15. Października.
— Morawii, SS. Cyrylli i Metody	— — —	9. Marca.
— Czechach,	S. Jan Nepomucen	— — — 16. Maja.
— tamże,	S. Wacław	— — — 28. Września.
— Austrii,	S. Leopold	— — — 15. Listopada.
— Styryi,	S. Józef	— — — 19. Marca.
— Węgrzech,	S. Stefan Król	— — — 20. Sierpnia.

a) Epoki znakomitsze na rok 1835.

	Lat.		Lat.
Od stworzenia świata podług rachunku Kalwizyusza	5784	Od odkrycia soli w Bochni	583
Podług wyrachowania Usse-ryusza	5839	Od odkrycia Ameryki przez Krzysztofa Kolumba	343
Podług rachunku nowszych Greków	7343	Od objęcia rządów Domu habsburskiego w Austrii r. 1282	553
Podług rachunku Żydów	5595	Od wygaśnięcia linii męskiej w dynastyi habsburskiej 1740	95
Od zaprowadzenia Ery (czaso-liczbu) Olimpiadzkiej	2611	Od narodzenia szczęśliwie nam panującego Cesarza Imci Franciszka I. r. 1768	67
Rok przeto 1835 iest 3cim 654 Olimpiady która się w Lipcu zaczyna.		Od objęcia tegoż wszystkich austriackich krajow dzie- dzicznych 1792	43
Od założenia miasta Rzymu	2588	Od zaprowadzenia tytułu au- stryackiego Cesarstwa 1804	31
Od narodzenia Chrystusa P.	1835	Od przyłączenia krolestw Ga- licyi i Lodom. do Austrii	63
Od ucieczki Mahomeda z Mek- ki do Medyny dn. 10. Maja	1250	Od utworzenia Stanow Gali- cyiskich r. 1782	53
Od początku Cesarstwa Rzym. za Tyberyusza w roku 14 po Narodz. Chrystusa	1821	Od odnowienia tychże od r. 1817	18
Od poprawy Kalendarza przez Grzegorza XIII. Papieża roku 1582	253	Od założenia miasta Wiednia	1445
Od Reformacyi Lutra r. 1517	318	Od założenia miasta Lwowa	565
Od wynalezienia prochu do strzelania r. 1380	455	Od zaięcia tegoż przez Szwec- dów w r. 1704	131
Od wynalezienia papieru 1240	595	Od utworzenia Metropolii ha- lickiej	374
Od wynalezienia sztuki ryto- wnictwa r. 1449	386	Od przeniesienia teyże do Lwowa	321
Od wynalezienia drukarni	395	Od utworzenia Biskupstwa Przemyńskiego	459
Od wynalezienia nót muzycz- nych r. 1330	505	Od założenia Akademii pod imieniem N. Cesarza Fran- ciszka I. we Lwowie	18
Od zaprowadzenia tytoniu i tabaki do Europy r. 1560	275		

b) Liczby Zwrotów Kalendarzskich.

Podług nowego Stylu czyli Rzymskiego.		Podług Starego Stylu czyli Greckiego.	
Złota Liczba	12	Złota Liczba	12
Epakta	I.	Epakta	XII.
Okrąg Słońca	24	Okrąg Słońca	24
Poczet Rzymski	8	Wruci Lito	A.
Litera Niedzielną	D.		

c) Święta Ruchome.

Podług nowego stylu.

Niedziela Starozapust dn.	15. Lut.
Popielec	4. Marca.
Wielkanoc	19. Kwiet.
Wniebowstąpienie Pań.	28. Maja.
Zielone Święta	7. Czerw.
Boże Ciało	18. Czerw.
Niedziela 1sza Adwentu	29. Listop.

Podług starego stylu.

Tryodyum poczynają się	27. Stycz.
Niedziela mięsopustna	10. Lut.
Niedziela syropustna	17. Lut.
Wielkanoc	7. Kwiet.
Wniebowstąpienie Pańsk.	16. Maja
Zielone Święta	26. Maja.
Niedziela 1sza Adwentu	17. Listop.

d) Suchedni.

Podług nowego stylu.

Marzec	dnia	11.	13.	14.
Czerwiec	dnia	10.	12.	13.

Wrzesień	dnia	16.	18.	19.
Grudzień	dnia	16.	18.	19.

Uwaga 1. Oprócz Wielkiego Postu i Suchedni są jeszcze w Obrządku Rzymskim następujące Posty. 1) W dni krzyżowe, czyli 3. dni przed Wniebowstąpieniem Pańskim. 2) W Wigilię przed Zielon. Świąt. 3) W Wigilię przed SS. Piotrem i Pawłem. 4) W Wigilię przed Wniebowzięciem N. P. M. 5) W Wigilię przed Wszystkimi SS. 6) W Wigilię przed Niepokal. Poczęciem N. P. 7) W Wigilię przed Bożem Narodz. (Jeżeli która z tych Wigilii w Niedzielę przypadnie, to się odprawia w Sobotę poprzedzającą. 7.) W każdą Srodę i Piątek po Niedzieli 1szej, 2giey, 3ciey i 4tey Adwentu, iednakże ta Sroda lub Piątek po Niedzieli 4tey Adwentu, przypadać powinna przed Bożem Narodzeniem.

2) W Obrządku Grecko-Katolickim są wielorakie Posty. 1) Post przed Wielkanocą czyli 40 dniowy, przez tygodni 7. — 2) Post do SS. Piotra i Pawła, zwany Piotrowką od 1szej Niedzieli po Zielon. Świąt. aż do 29. Czerw. przez tygodni 3 lub 5. — 3) Post do Wniebowzięcia N. P. Mar. od 1. aż do 15. Sierpnia, przez 2. tygodni. — 4) Post do Bożego Narodz. od 15. Listopada, aż do 25. Grud. przez tygodni 6. Ogółem więc tygodni 18. lub 20. — 5) W dzień Ścięcia S. Jana. to jest 29. Sierp. 6) W dzień Podwyższenia S. Krzyża, t. i. 14. Września. Względem których postów zachowywania osobne istnieją rozrządzenia. Oprócz tych dorocznych postów, zachowują Grecy post w każdą Srodę i Piątek.

3) W Obrządku Rzymsko-Katolickim zachowują się jeszcze następujące, po niektórych tylko Kościołach uroczyste Święta. 1) Święto Imienia Jezus, przypadające zawsze w Niedz. 2gą po trzech Królach. 2) Święto Siedmiu boleści N. P. M. przypadające zawsze w Piątek przed Niedzielą Kwietnią. 3) Święto Serca Jezusowego przypadające zawsze w Piątek po Oktawie Bożego Ciała. 4) Święto Szkaplerza N. P. M. przypadające zawsze dnia 16. Lipca, czyli to będzie Niedziela lub dzień powszedni. 5) Święto Rożańca N. P. M. przypadające zawsze w 1szą Niedzielę Października. 6) Święto Aniołów. Stróżów przypadające zawsze dnia 2. Października. 7) Święto Poświęcenia Kościoła Lwów. Kat. przypadające zawsze w Niedzielę trzecią Października.

NB. Jeżeli w dniu 25. Marca przypadnie Wielki Czwartek, Piątek, Sobota lub Wielkanoc, natenczas Święto Zwiastowania N. P. M. odkładają na Poniedziałek po Niedzieli przewodnięcej.

e) Dni wolne w Sądownictwie.

1) W Niedzielę i Święta uroczyste. 2) Od Bożego Narodz. do Trzech Królów. 3) Od Niedzieli Kwietn. aż do Poniedz. Wielkan. 4) W 3 dni krzyżowe. 5) Dziesięć dni ostatnich miesiąca Lipca. 6) Dziesięć dni pierwszych miesiąca Października. W Sądach gorniczych, dni Niedzielne i Święteczne tudzież dni Supplikacyi publicznych.

f) D n i n o r m a l n e.

Dzień 10. i 20. Lutego, iako dni śmierci s. p. Józefa II. Césarza. Dzień 28. Lutego i 1. Marca, iako dni śmierci s. p. Leopolda II. Césarza. Dnia 12. 13 Kwietnia Maryi Terezyi Cesauz, dni śmierci. Dnia 6. i 7. Maryi Luise dni śmierci. Dzień Zwiastowania N. M. P. Wielki tydzień, załącznie aż do Niedzieli Wielkanocney. Piérwszy dzień Zielonych Świątek. Dzień Bożego Ciała. Dzień Narodzenia N. M. P. Dzień Wszystkich Świętych. Dzień 22. 23. i 24. Grudnia, iako ostatnie dni Adwentu. Dzień Bożego Narodzenia. W dniu wszystkich Świętych.

g) Tablica Systematu Słonecznego,

w której wielkość, odległość i bieg Płanet, podług naynowszych dostrzeżeń są wyrachowane.

Słońce	Lat.	Dni.	God.	srednia odległość od słońca	millionów niemieck. mil	1448000 razy	większe
Merkury		87	23	8		10 —	mniejszy
Venus		224	17	15		1 ¹ / ₅ —	mniejsza
Ziemia		365	6	21			
Mars	1	321	17	32		4 ³ / ₅ —	mniejszy
Westa	3	224		49			
Juno	4	131		55		188 —	mniejsza
Pallas	4	220		58		57 —	mniejsza
Ceres	4	221		58		15 —	mniejsza
Jowisz	11	314	20	108		1474 —	większy
Saturn	29	166	19	199		1930 —	większy
Uran	84	8	18	398		83 —	większy

jak Ziemia.

h) Dwanaście Znaków niebieskich.

Liczba	Nazwiska	Znaki	dochodzi	Liczba	Nazwiska	Znaki	dochodzi
			od cali stop. do cali stop.				od cali st. do cali st.
1	Baran		0 26 1 20	7	Waga		7 5 7 27
2	Byk		1 20 2 27	8	Niedźwiadek		7 27 8 27
3	Bliznięta		2 27 3 24	9	Strzelec		8 27 9 29
4	Rak		3 24 4 14	10	Kozioroziec		9 29 10 24
5	Lew		4 14 5 19	11	Wodnik		10 24 11 15
6	Panna		5 19 7 5	12	Ryby		11 15 0 26

i) O d m i a n y X i ę ż y c a.

● Nów. ☾ Piérwsza Kwadra. ● Pełnia. ☾ Ostatnia Kwadra.

k) Cztery części roku.

Wiosna zaczyna się gdy słońce w znak Barana wstępuje dnia 21. Marca o god. 8. m. 34. sek. 16. rano prawdziwego czasu lwowskiego.

Lato zaczyna się gdy słońce w znak Raka wstępuje dnia 22. Czerwca o god. 5. m. 33. sek. 45. rano prawdziwego czasu lwowskiego.

Jesień zaczyna się gdy słońce w znak Wagi wstępuje d. 23. Września o god. 7. m. 27. Sek. 14. z wieczorem prawdziwego czasu lwowskiego.

Zima zaczyna się gdy słońce w znak Koziorozca wstępuje d. 22. Grudnia o god. 11. m. 56. Sek. 32. z rana prawdziwego lw. czasu.

O zaćmieniach w roku 1835.

W tym roku będzie trzy zaćmienia, z tych dwa zaćmienia słońca, a jeden księżyca. Tylko zaćmienie księżyca będzie w naszych okolicach widziane.

1) Zaćmienie słońca przypadnie dnia 27. Maja, o godzinie 2. min. o wieczorem; które w jednej części północnej Europy, wschodnio-północnej Afryce i Azji widziane będzie.

2) Zaćmienie księżyca dnia 10. Czerwca o godzinie 11. minut. 30. wieczorem, które w naszych okolicach widziane będzie.

3) Zaćmienie słońca dnia 20. Listopada o godzinie 10. minut. 30. rano; które w najmniejszy części wschodnio-północnej Europy, Afryce i w najmniejszej części zachodnio-północnej Azji widziane będzie.

Ziawisko komety Halleja, podług Professora Bogusławskiego.

Ten kometa ukaże się przy końcu Sierpnia r. 1835, z rana, w konstellacyi byka, aczkolwiek jeszcze bardzo słabo. Wtym czasie odległość jego od ziemi, wynosi około 40 millionów mil niemieckich. Gdy z początku kierunek jego poruszenia obrucony jest ku ziemi, wtedy zmieni on cokolwiek położenie swoje na niebie, około środka Września, lecz za to bardzo prędko przybędzie mu wzrostu na świetle. Dnia 13. Września odległy będzie na 20 millionów mil od ziemi, i wtedy jego wspaniały ogon rozwijać się będzie co raz to więcej, również jak poruszenie jego co raz będzie sporsze, a wschód jego zawsze wcześniej. W ostatniej połowie Września wstąpi on w konstellacyę bliźniąt, i ukaże się już dnia 1. Października (a wtedy tylko na 40 million. mil od nas odległy będzie), w konstellacyi przednich nóg wielkiego Niedźwiedzia, w których więcej nie zajdzie. O tym czasie jego blask i wielkość pozorna dojdzie najwyższego stopnia. Dnia 6. Października stanie najbliższy przy

ziemi, i tylko na $3\frac{1}{2}$ million. mil będzie odległy od niej. Jego wspaniały ogon dosięgać będzie wtenczas od włosów na głowie Bereniki, aż głowy wielkiego Niedźwiedzia. Głowa komety o godz. 9. wieczorem zajdzie, gdy tymczasem widoczny ogon wewnętrzny na północnym niebie, przez całą noc tam i san przeciągać będzie, dopóki nareszcie jego głowa nie ukaże się znowu w zorzy porannej. Odtąd przybliży się on zawsze pozornie do słońca, zachodzi zawsze wieczorem wcześniej, i oddala się przytęm co raz więcej od ziemi. W początku r. 1836, gdy znowu na 40 million. mil od nas odległy będzie, rozwinię się on z promieni słońca, i znowu da się widzieć. Oprócz tego przybliży się on po raz drugi do ziemi, od której dnia 1. Marca tylko na 25 million. mil odległy będzie, i w godzinach porannych w konstellacyach kruka i kubka da się nam widzieć. Ztamtąd oddali się on coraz więcej od ziemi i słońca, ażeby dopiero po dalszych 76 latach, w r. 1912 okolice nasze znowu odwiedził.

D o m y s ł y o urodzaju i nieurodzaju całego roku.

1) Gdy wiosna i lato bardzo są gorące, szczególnie gdy podczas kwitnienia drzew bywa wiele mgły lub szronów, nie obiecują naten rok ani wiele, ani dobrych owoców na drzewach.

2) Gdy w niezwykłej porze roku pada śnieg lub grad, obawiają się drożyzny, ponieważ zboża i winna macica wiele cierpią.

3) Równie spodziewają się nieurodzajnego roku, gdy podczas pierwszego zejścia nasienia lub trawy, bywają wielkie rosy lub mróz, lub podczas pierwszego pęknięcia drzew.

4) Gdy jesień podczas siewu oziminy jest sucha, a wiosna przy niej wschodzeniu ciepła, dobrego spodziewają się roku.

5) Gdy na wiosnę na wszystkich polach widać wiele kwiatów, spodziewają się dobrego roku na zboże.

6) Gdy w Sierpniu jest wiele dni, w których słońce świeci, i gdy winna macica kwitnie około pełni księżyca, przeto winaarze spodziewają się wiele jagod.

7) Gdy na wiosnę często deszczpada, marzenie lub grad pada, następuje rok nieurodzajny.

8) Gdy ptaki opuszczają gaje i krzaki i przebywają na polach zasianych, uważają to równie za znak nieurodzajnego roku.

9) Śnieg marcowy bardzo jest szkodliwy dla zasiewów, szczególnie gdy następuje ponim mróz.

Powszechnie użyteczne wiadomości o różnym czaso- liczbie i Kalendarzu.

Różne zwyczajne (sposoby) zaczy- niania dnia.

Dzień naturalny rachuje się od wschodu aż do zachodu słońca, i używany jest we wszystkich urzędowych czynnościach.

Dzień obywatelski także sztucznym zwany, i po większą część u europejskich narodów używany, jest od północy do północy.

Włochy, Chłecy, Żydzi zaczynają dzień od zachodu słońca, także początek dnia kanonicznego rachowany bywa.

Grecy tylko, terazniejsi, którzy obywatelski dzień poczynają od wschodu słońca. Astronomowie liczą dzień od południa do drugiego południa, z przyczyny dogodnej uważania czasu na słonecznym zegarze, kiedy słońce znajduje się w połudnowej linii

Rok Astronomiczny i zwyczajny.

Rok słoneczny, albo czas, w którym słońce przez dwanaście znaków niebieskich (zwie-
rząt) niebieskiego przebiegać się zdaie, ma 365 dni, 5 godzin, i prawie 49 minut. Słoneczne miesiące, albo czas, w którym słońce od jednego znaku do drugiego dalej posuwać się zdaie, nie są równe, ponieważ słońce zatrzymuje się w północnych znakach dłużej a niżeli w południowych. Według średniego poruszenia, słoneczny miesiąc ma 30 dni, 10 godzin, 24 minut, 4 sekund.

Rok kieżycowy, ma 12 miesięcy, czyli 254 dni, 8 godzin, 48 minut, 36 sekund.

Rok zwyczajny, ma 365 dni. On jest miesięczno-słonecznym rokiem, w którym wszystkie ruchome święta stosują się podług pełni wielkanocy.

Przestępny rok ma 366 dni. Co powstaie z różnicy, 5 godzin, 49 minut, która między zwyczajnym i przestępnym rokiem zachodzi. Ponieważ różnica ta w 100 latach czyni 24 dni, przeto w każdym czwartym roku, w miesiącu Lutym, po 23im bywa dzień dodany, co w stu latach 24 przestępnych lat czyni; pozostaie atoli jeszcze 5 godzin 49 minut, które w 400 lat znowu 22 godzin 49 minut wynoszą. Po zapadłej uchwale-rzeszy w roku 1776. tak u Katolików jako i Protestantów przypa-

duie trzy razy raz poraz rok setny, jako zwyczajny, a czterechsetny przestępny. Przez to urządzenie rok zwyczajny tak się zbliży do słonecznego, że w 400 lat nie będzie się więcej od niego różnił jak o jedną godzinę i 40 minut, a dopiero w 7200 lat o jeden dzień.

O trojakim Kalendarzu.

U chrześcian europejskich trojaki Kalendarz, znany jest: Julianiski, Gregorianiski i poprawny. Stary Julianiski Kalendarz z czasem został zaniechany, i dotąd nigdzie więcej w używaniu nie jest oprócz w Rosyi; i podług tego Kalendarza nieruchome święta w terazniejszym sto leciu różnią się od naszych o 12 dni. Święta ruchome w niektórych latach przypadają z naszymi w jednym dniu, a w innych oddalają się o 5 tygodni od tychże. Dni święteczne w rosyjskim Kalendarzu są dwoiakie, jedne zachowywane od całego kościoła rosyjskiego, inne tylko są dla kościoła nadwornego przepisane.

Kalendarz Gregorianiski wprowadził Papież Grzegorz XIII.; w katolickich krajach przyjęty został w roku 1582, a gdy Julianiski rok, który dotąd w Europie był używany odstąpił, o 10 dni od roku słonecznego, przeto te 10 dni w miesiącu Październiku opuszczone, tak że po czwartym, dzień piętnasty liczone.

Protestanci atoli wahali się przyjąć ten Kalendarz, i zatrzymali stary Julianiski, aż nakoniec w roku 1700, niemieccy protestanci przekonani, że gregoryjański jest dokładniejszy niżeli stary, postanowili zaprowadzić go także i w swoich krajach; ponieważ zaś w roku 1700. rok juliański astronomiczny rok już o 11 dni był przestąpił, wyrzucono więc te 11 dni i po 18tym miesiącu Lutego, zamiast 19, zaraz 1. Marca położono. To urządzenie roku nazwane poprawnym protestanckim Kalendarzem, który także i Anglicy w roku 1752, a Szwedzi w następnym przyjęli.

Gdy te obadwa Kalendarze gregoryjański i poprawny protestancki, w sposobie do oznaczania Wielkanocy różniły się, ponieważ podług gregoryjańskiego używano innego sposobu do wyrachowania odmian kieżycy, od których oznaczenie Wielkanocy zawisło, a niżeli w poprawnym protestanckim; przeto co się ty-

cze Wielkanocy odłączyli się byli dwa razy w owym stolecu, pierwszy raz 1724. a drugi 1744. W tych obu latach obchodzili katolicy Wielkanoc ośm dni później a niżeli protestanci. Gdy ta różnica iak zwyczajnie dla urzędników, sądownictwa, handlu i zatrudnień obywateli nieprzyjemna za sobą pociągała skutki osobliwie w Niemczech, gdzie wolne wykonywanie katolickiego i protestanckiego nabożeństwa ustawy krajowe zaprowadziły, przeto zgromadzone w r. 1776 na sejm w Ratuszynie stany uchwały zaniechać całkiem zwyczajną rachubę Wielkanocną, i przyjąć ową dawną u katolików zaprowadzoną. Tak tedy całe Niemcy mają iednakowy Kalendarz, wyjąwszy świętych imiona, i niektóre święta, tak iednemu iako i drugiemu kościołowi właściwe.

Różne rachowanie lat.

Chrześcianie zaczynają początek rachowania lat narodziem naszego Zbawiciela. Uczony Opat Rzymie, rodem scyta, zwany Dyonizym małym, wynalazł to wyrachowanie w roku 517. Lecz dopiero we 200 lat później, to jest w osmym wieku stało się powszechniejszém, gdy Beda w Anglii, a Święty Bonifacy w Niemczech onegoż używali. Przed tém liczono lata podług Dyckleciana, albo téż według czasoliczbu Męczenników.

W terażniejszy porze wszyscy Chrześcianie używają téj rachuby. Tylko Francuzi przez 12 lat inny nowy rachunek czasu przyjęli byli, i nie liczyli swoich lat od Narodzenia Chrystusa, ale od wprowadzenia republikańskiej formy rządu, co przypadło zwyczajnego czasoliczbu chrześcijańskiego 22 Września 1793 roku. Gdy wtym dniu iesienne porównanie dnia z nocą i prawdziwy początek iesieni przypada, przeto postanowiono, aby dzień ten był początkiem nowego republikańskiego czasoliczbu, a na następne czasy nowym rokiem. Dzielili oni swój rok na 12 miesięcy, i każdy miesiąc miał 30 dni, który znowu dzielił się na trzy tygodnie, tydzień zaś dziesiątką (dekade) nazwany, składał się z 10 dni, z tąd wynika że do liczby dni słonecznego roku, według ich Kalendarza jeszcze 5 dni brakowało, które oni między dwónastym miesiącem i początkiem nowego roku kładli, i tym osobne imiona dawali. W przestępnym roku, który u nich także każdego czwartego roku nastawał, mieli sześć dni nadliczbowych. Rząd ich używał tego Kalendarza we wszystkich publicznych sprawach od 1792. do 1805. roku i takowy dnia 9. Września 1805 dekretem Senatu został

zniesiony, a powszechny chrześcijański (gregoriański) Kalendarz znowu w całej Francji zaprowadzony.

Grecy trzymają się zawsze aż dotąd Juliańskiego Kalendarza, i w terażniejszym stolecu ich nowy rok przypada o dwanaście dni później od poprawionego czyli powszechnego Rzeszy Kalendarza, a zatem na nasz 13. Stycznia. Wielkanoc ich także nie regularnie z naszą bywa, z resztą liczą także swoje lata od narodzenia Chrystusa.

Żydzi trzymają się rachuby lat od stworzenia świata, i sądzą że według hebrajskiego tekstu w Biblii jest umieszczona, chociaż uczeni nowszych czasów początek naszego terażniejszego świata dalej posuwają, oni zaś sądzą, że jest stworzony przed 5595. laty. Swoy nowy rok mają w dzień nowiu księżyca który najbliższy jest iesiennemu porównania dnia z nocą, i w terażniejszym 1835 roku, na dzień 24. Września, podług naszego Kalendarza wypada, według ich rachunku zaczyna się nowy, rok 5596.

Turcy rachują swoje lata od ucieczki Machometa, która zaszła według naszego Kalendarza 16. Lipca, 622. roku. Ich rok jest rokiem księżycowym mającym 354 dni, ażeby ten rok zgadzał z ich rokiem astronomicznym, mają przeto w 29 latach, iedenaste lat przestępnych; i nowy rok u nich każdego roku o 10. 11. albo téż 12. dni przędzcy, tak że w 33. naszych latach, liczą 34 swoich nowych lat.

Chinczycy troiaką liczbę lat mają. Pierwsza nazwana Pan, która jest przeciągiem 1000 lat, bierze swój początek w roku 1584. Druga ma szereg 50 lat, i wzięta swój początek 21. roku panowania Hoamty o północy, w zimowym przesileniu się dnia z nocą. Jak utrzymują, miała być już siedmdziesiąt i sześć razy odnowiona, i że terażniejszy 38. rok w siedmdziesiąt szóstym przebiegu téż już rachowany. Trzecia liczba lat najmniejsza jest, składa się tylko zdwunastu lat, którey każdy rok pewnego zwierzęcia nosi imię: pierwszy nazwany mysz, drugi wół, trzeci tygrys, czwarty zając, piąty smok, szósty wąż, siódmy koń, ósmy owca, dziewiąty małpa, dziesiąty kura, iedenasty pies, dwónasty świnia. Te nazwiska nic innego nie są, iako imiona, które dwónastu znakom niebieskim dają. Terażniejszy rok jest siódmy téj rachuby, czyli koń. Dzień nowego roku okręgu lat, przypada przy końcu naszego Stycznia.

Wschód i

Podług Lwowskiego

Dni	Styczeń				Luty				Marzec				Kwiecień				May				Czerwiec			
	Wsch. G. M.	Zach. G. M.	Wsch. G. M.	Zach. G. M.	Wsch. G. M.	Zach. G. M.	Wsch. G. M.	Zach. G. M.	Wsch. G. M.	Zach. G. M.	Wsch. G. M.	Zach. G. M.	Wsch. G. M.	Zach. G. M.	Wsch. G. M.	Zach. G. M.	Wsch. G. M.	Zach. G. M.	Wsch. G. M.	Zach. G. M.	Wsch. G. M.	Zach. G. M.	Wsch. G. M.	Zach. G. M.
1	8 1	3 59	7 26	4 34	6 37	5 24	5 38	6 23	4 46	7 15	4 5	7 56	5 38	6 23	4 46	7 15	4 5	7 56	5 38	6 23	4 46	7 15	4 5	7 56
2	8 0	4 0	7 24	4 36	6 35	5 26	5 36	6 25	4 44	7 17	4 4	7 57	5 36	6 25	4 44	7 17	4 4	7 57	5 36	6 25	4 44	7 17	4 4	7 57
3	7 59	4 1	7 22	4 38	6 33	5 28	5 34	6 27	4 42	7 19	4 3	7 58	5 34	6 27	4 42	7 19	4 3	7 58	5 34	6 27	4 42	7 19	4 3	7 58
4	7 58	4 2	7 21	4 40	6 31	5 30	5 32	6 29	4 40	7 21	4 2	7 59	5 32	6 29	4 40	7 21	4 2	7 59	5 32	6 29	4 40	7 21	4 2	7 59
5	7 58	4 2	7 19	4 42	6 29	5 32	5 30	6 31	4 39	7 22	4 1	8 0	5 30	6 31	4 39	7 22	4 1	8 0	5 30	6 31	4 39	7 22	4 1	8 0
6	7 57	4 3	7 17	4 44	6 27	5 34	5 28	6 33	4 38	7 23	4 0	8 1	5 28	6 33	4 38	7 23	4 0	8 1	5 28	6 33	4 38	7 23	4 0	8 1
7	7 56	4 4	7 15	4 46	6 26	5 35	5 26	6 35	4 37	7 24	4 0	8 1	5 26	6 35	4 37	7 24	4 0	8 1	5 26	6 35	4 37	7 24	4 0	8 1
8	7 55	4 5	7 14	4 47	6 24	5 37	5 25	6 36	4 36	7 25	4 0	8 1	5 25	6 36	4 36	7 25	4 0	8 1	5 25	6 36	4 36	7 25	4 0	8 1
9	7 54	4 6	7 12	4 49	6 23	5 38	5 23	6 38	4 34	7 27	3 59	8 2	5 23	6 38	4 34	7 27	3 59	8 2	5 23	6 38	4 34	7 27	3 59	8 2
10	7 53	4 7	7 10	4 51	6 21	5 40	5 21	6 40	4 32	7 29	3 59	8 2	5 21	6 40	4 32	7 29	3 59	8 2	5 21	6 40	4 32	7 29	3 59	8 2
11	7 52	4 8	7 9	4 52	6 19	5 42	5 20	6 41	4 30	7 31	3 59	8 2	5 20	6 41	4 30	7 31	3 59	8 2	5 20	6 41	4 30	7 31	3 59	8 2
12	7 50	4 10	7 7	4 54	6 17	5 44	5 18	6 43	4 28	7 33	3 58	8 3	5 18	6 43	4 28	7 33	3 58	8 3	5 18	6 43	4 28	7 33	3 58	8 3
13	7 49	4 11	7 5	4 56	6 15	5 46	5 17	6 44	4 27	7 34	3 58	8 3	5 17	6 44	4 27	7 34	3 58	8 3	5 17	6 44	4 27	7 34	3 58	8 3
14	7 48	4 12	7 4	4 57	6 13	5 48	5 15	6 46	4 25	7 36	3 57	8 3	5 15	6 46	4 25	7 36	3 57	8 3	5 15	6 46	4 25	7 36	3 57	8 3
15	7 47	4 13	7 2	4 59	6 11	5 50	5 13	6 48	4 24	7 37	3 57	8 3	5 13	6 48	4 24	7 37	3 57	8 3	5 13	6 48	4 24	7 37	3 57	8 3
16	7 46	4 14	7 1	5 0	6 9	5 52	5 12	6 49	4 22	7 39	3 57	8 3	5 12	6 49	4 22	7 39	3 57	8 3	5 12	6 49	4 22	7 39	3 57	8 3
17	7 45	4 15	6 59	5 2	6 7	5 54	5 10	6 51	4 21	7 40	3 56	8 4	5 10	6 51	4 21	7 40	3 56	8 4	5 10	6 51	4 21	7 40	3 56	8 4
18	7 43	4 17	6 57	5 4	6 5	5 56	5 8	6 53	4 20	7 41	3 56	8 4	5 8	6 53	4 20	7 41	3 56	8 4	5 8	6 53	4 20	7 41	3 56	8 4
19	7 42	4 18	6 55	5 6	6 3	5 58	5 7	6 54	4 19	7 42	3 56	8 4	5 7	6 54	4 19	7 42	3 56	8 4	5 7	6 54	4 19	7 42	3 56	8 4
20	7 41	4 19	6 53	5 8	6 1	6 0	5 6	6 56	4 18	7 43	3 56	8 4	5 6	6 56	4 18	7 43	3 56	8 4	5 6	6 56	4 18	7 43	3 56	8 4
21	7 39	4 21	6 52	5 9	5 59	6 2	5 3	6 58	4 17	7 44	3 56	8 4	5 3	6 58	4 17	7 44	3 56	8 4	5 3	6 58	4 17	7 44	3 56	8 4
22	7 37	4 23	6 50	5 11	5 57	6 4	5 1	7 0	4 16	7 45	3 56	8 4	5 1	7 0	4 16	7 45	3 56	8 4	5 1	7 0	4 16	7 45	3 56	8 4
23	7 36	4 24	6 49	5 12	5 55	6 6	59	7 2	4 14	7 47	3 56	8 4	59	7 2	4 14	7 47	3 56	8 4	59	7 2	4 14	7 47	3 56	8 4
24	7 34	4 26	6 46	5 15	5 53	6 8	57	7 4	4 13	7 48	3 56	8 4	57	7 4	4 13	7 48	3 56	8 4	57	7 4	4 13	7 48	3 56	8 4
25	7 33	4 27	6 44	5 17	5 51	6 10	55	7 6	4 12	7 49	3 56	8 4	55	7 6	4 12	7 49	3 56	8 4	55	7 6	4 12	7 49	3 56	8 4
26	7 32	4 28	6 42	5 19	5 50	6 11	54	7 7	4 11	7 50	3 57	8 3	54	7 7	4 11	7 50	3 57	8 3	54	7 7	4 11	7 50	3 57	8 3
27	7 31	4 29	6 40	5 21	5 48	6 13	52	7 9	4 10	7 51	3 57	8 3	52	7 9	4 10	7 51	3 57	8 3	52	7 9	4 10	7 51	3 57	8 3
28	7 30	4 30	6 38	5 23	5 46	6 15	51	7 10	4 9	7 52	3 57	8 3	51	7 10	4 9	7 52	3 57	8 3	51	7 10	4 9	7 52	3 57	8 3
29	7 29	4 31	6 35	5 25	5 44	6 17	49	7 12	4 8	7 53	3 57	8 3	49	7 12	4 8	7 53	3 57	8 3	49	7 12	4 8	7 53	3 57	8 3
30	7 28	4 32			5 41	6 20	48	7 13	4 7	7 54	3 58	8 2	48	7 13	4 7	7 54	3 58	8 2	48	7 13	4 7	7 54	3 58	8 2
31	7 27	4 33			5 39	6 22			4 6	7 55					4 6	7 55					4 6	7 55		

Zachód Słońca

Horyzontu wyrachowany

Dni	Lipiec				Sierpień				Wrzesień				Październik				Listopad				Grudzień			
	Wsch. G. M.	Zach. G. M.			Wsch. G. M.	Zach. G. M.			Wsch. G. M.	Zach. G. M.			Wsch. G. M.	Zach. G. M.			Wsch. G. M.	Zach. G. M.			Wsch. G. M.	Zach. G. M.		
1	3 58	8 2			4 28	7 32			5 19	6 40			6 16	5 43			7 18	4 41			8 0	4 20		
2	3 58	8 2			4 30	7 30			5 20	6 39			6 18	5 41			7 20	4 39			8 1	3 59		
3	3 59	8 1			4 31	7 29			5 21	6 38			6 20	5 39			7 21	4 38			8 1	3 59		
4	3 59	8 1			4 33	7 27			5 23	6 36			6 23	5 36			7 22	4 37			8 1	3 59		
5	4 0	8 0			4 34	7 26			5 25	6 34			6 25	5 34			7 24	4 35			8 2	3 58		
6	4 1	7 59			4 36	7 24			5 26	6 33			6 27	5 32			7 25	4 34			8 3	3 58		
7	4 1	7 59			4 38	7 22			5 28	6 31			6 29	5 30			7 27	4 32			8 3	3 58		
8	4 2	7 58			4 39	7 20			5 30	6 29			6 31	5 28			7 29	4 30			8 3	3 57		
9	4 3	7 57			4 41	7 18			5 32	6 27			6 33	5 26			7 31	4 28			8 3	3 57		
10	4 4	7 56			4 42	7 17			5 34	6 25			6 35	5 24			7 32	4 27			8 3	3 57		
11	4 5	7 55			4 43	7 16			5 36	6 23			6 37	5 22			7 34	4 25			8 4	3 57		
12	4 6	7 54			4 45	7 14			5 38	6 21			6 39	5 20			7 36	4 23			8 4	3 57		
13	4 7	7 53			4 46	7 13			5 40	6 19			6 41	5 18			7 38	4 21			8 4	3 56		
14	4 8	7 52			4 47	7 12			5 42	6 17			6 43	5 16			7 40	4 19			8 4	3 56		
15	4 9	7 51			4 49	7 10			5 44	6 15			6 45	5 14			7 42	4 17			8 4	3 56		
16	4 10	7 50			4 51	7 8			5 46	6 13			6 47	5 12			7 44	4 15			8 4	3 56		
17	4 11	7 49			4 53	7 6			5 48	6 11			6 49	5 10			7 45	4 14			8 4	3 56		
18	4 12	7 48			4 55	7 4			5 50	6 9			6 51	5 8			7 46	4 13			8 4	3 56		
19	4 13	7 47			4 57	7 2			5 52	6 7			6 53	5 6			7 47	4 12			8 4	3 56		
20	4 14	7 46			4 58	7 1			5 54	6 5			6 54	5 5			7 48	4 11			8 4	3 56		
21	4 15	7 45			5 0	6 59			5 56	6 3			6 56	5 3			7 49	4 10			8 4	3 56		
22	4 17	7 43			5 2	6 57			5 58	6 1			6 58	5 1			7 50	4 9			8 4	3 56		
23	4 18	7 42			5 4	6 55			6 0	5 59			7 1	4 58			7 52	4 7			8 4	3 56		
24	4 19	7 41			5 6	6 53			6 2	5 57			7 3	4 56			7 53	4 6			8 3	3 56		
25	4 20	7 40			5 8	6 51			6 4	5 55			7 5	4 54			7 54	4 5			8 3	3 56		
26	4 21	7 39			5 10	6 49			6 6	5 53			7 9	4 52			7 55	4 4			8 3	3 57		
27	4 22	7 38			5 11	6 48			6 8	5 51			7 11	4 50			7 56	4 3			8 2	3 57		
28	4 24	7 36			5 12	6 47			6 10	5 49			7 13	4 48			7 57	4 2			8 2	3 57		
29	4 25	7 35			5 13	6 46			6 12	5 47			7 15	4 46			7 58	4 1			8 1	3 58		
30	4 26	7 34			5 15	6 44			6 14	5 45			7 17	4 44			7 59	4 0			8	3 58		
31	4 27	7 33			5 17	6 42							7 16	4 43							8	3 59		

T a b l i c a

służąca do podziału przychodów, wydatków, pensyi, czynszów, intrat etc.

Na rok ieden	Na 3/4 roku		Na 1/2 roku		Na 1/4 roku		Na 1 miesiąc		Na 15 dni		Na 7 dni		Na ieden dzień	
	Zł.	Ryń.	ZR.	kr.	ZR.	kr.	ZR.	kr.	ZR.	kr.	ZR.	kr.	ZR.	kr.
1000	750		500		250		83	20	41	40	19	26 ³ / ₄	2	46
500	375		250		125		41	40	20	50	9	43 ¹ / ₄	1	23 ³ / ₄
400	300		200		100		33	20	16	40	7	46 ³ / ₄	1	6 ¹ / ₄
200	150		100		50		16	40	8	20	3	53 ¹ / ₄		33 ³ / ₄
100	75		50		25		8	20	4	10	1	56 ³ / ₄		16 ¹ / ₄
80	60	—	40		20	—	6	40	3	20	1	33 ¹ / ₄		13 ³ / ₄
70	52	30	35		17	30	5	50	2	55	1	21 ³ / ₄		11 ¹ / ₄
60	45	—	30		15	—	5	—	2	30	1	10		10 ³ / ₄
50	37	30	25		12	30	4	10	2	5		58 ¹ / ₄		8
40	30	—	20		10	—	3	20	1	40		46 ³ / ₄		6 ¹ / ₄
30	22	30	15		7	30	2	30	1	15		35		5 ³ / ₄
20	15	—	10	—	5	—	1	40		50		23 ¹ / ₄		3
19	14	15	9	30	4	45	1	35		47 ¹ / ₂		22 ¹ / ₄		3 ¹ / ₄
18	13	30	9	—	4	30	1	30		45		21		3 ¹ / ₄
17	12	45	8	30	4	15	1	25		42 ¹ / ₂		19 ³ / ₄		2
16	12	—	8	—	4	—	1	20		40		18 ³ / ₄		2 ³ / ₄
15	11	15	7	30	3	45	1	15		37 ¹ / ₂		17 ¹ / ₂		2 ³ / ₄
14	10	30	7	—	3	30	1	10		35		16 ¹ / ₄		2 ¹ / ₂
13	9	45	6	30	3	15	1	5		32 ¹ / ₂		15 ¹ / ₄		2 ¹ / ₄
12	9	—	6	—	3	—	1	—		30		14		2 ¹ / ₄
11	8	15	5	30	2	45		55		27 ¹ / ₂		12 ³ / ₄		1
10	7	30	5	—	2	30		50		25		11 ³ / ₄		1 ³ / ₄
9	6	45	4	30	2	15		45		22 ¹ / ₂		10 ¹ / ₂		1 ³ / ₄
8	6	—	4	—	2	—		40		20		9 ¹ / ₄		1 ² / ₄
7	5	15	3	30	1	45		35		17 ¹ / ₂		8 ¹ / ₄		1 ¹ / ₄
6	4	30	3	—	1	30		30		15		7		1 ¹ / ₄
5	3	45	2	30	1	15		25		12 ¹ / ₂		5 ³ / ₄		3 ⁴ / ₄
4	3	—	2	—	1	—		20		10		4 ³ / ₄		3 ⁴ / ₄
3	2	15	1	30		45		15		7 ¹ / ₂		3 ¹ / ₂		1 ¹ / ₄
2	1	30	1	—		30		10		5		2 ¹ / ₄		1 ¹ / ₄
1	—	45	—	30		15		5		2 ¹ / ₂		1 ¹ / ₄		

Uwaga. Za pomocą téy Tabelli można 1) rocznie oznaczony przychód z codziennym wydatkiem porównać. 2) roczne przychody mogą być według tego na każdy dzień wyrachowane. 3) pensye, zapłaty służących i najemników, mogą być według tego na wszystkie części roku wynalezione. 4) kto ma rocznie sumę iakową czynszu płacić, może ztąd wiedzieć, wiele na dzień, na miesiąc lub kwartał takowa przypadać będzie. 5) kto chce corocznie pewną iaką sumę oszczędzić, może ztąd wiedzieć, wiele na codzień na bok odkładać. 6) kto więcej wydaie iak pobiera może wyrachować, iak wiele corocznie długów narobi. 7) kto codzień z wydatków swoich nieco oszczędza, może wiedzieć, wiele przeto corocznie zyskiwać może. 8) kto dla osobliwego użytku pewną iaką sumę na rok przeznacza, może wiedzieć, wiele mu dziennie reszty zostanie.

Skala prawa

Kursu Bankocetów od roku 1799 aż do 15. Marca 1811 według Patentu finansowego z d. 20. Lutego 1811.

M i e s i ą c	1799	1800	1801	1802	1803	1804	1805	1806	1807	1808	1809	1810	1811
Styczeń	103	113	116	119	130	134	135	147	190	204	221	469	500
Luty	103	113	115	119	129	135	132	148	203	209	234	398	500
Mazec	105	114	114	118	127	134	129	149	206	210	248	351	500
Hwiecień	108	114	115	118	129	135	129	152	208	212	252	347	—
May	107	116	115	118	130	135	129	160	206	216	276	375	—
Czerwiec	107	115	115	119	131	134	130	163	203	238	333	395	—
Lipiec	106	115	116	120	132	135	132	184	197	242	315	405	—
Sierpień	108	115	116	122	133	135	135	160	194	236	299	448	—
Wrzesień	110	115	116	125	132	134	136	170	201	233	310	490	—
Październik	111	115	117	126	131	132	144	176	203	231	314	500	—
Listopad	113	115	117	128	132	131	145	175	202	220	346	500	—
Grudzień	113	118	117	128	133	132	149	184	203	222	405	500	—

Obiaśnienie dla użytku Skali kursowej.

Chęć Summę zadaną w Bankocetach podług ich wartości w czasie od roku 1799 aż do 1811 to jest: podług powyższej Skali kursowej, w terazniejszy Wzrost Wiedenskiy obrachować, następujący sposób rachunkowy może być do tego przydatny:

1. Skala kursowa daje Dzielnika z tego miesiąca, z którego Summa w Bankocetach na Rewersa wykupujące, (Wzrost Wiedenski) ma być obrachowana. 2. Ogół Kapitału albo Summę Bankocetli date Liczbę podzielną, której jednakże każdego razu dwie zera dołożyć potrzeba. 3. Wielorazem jest Rezultat albo Summa do płacenia w Wzroście Wiedenski. n. p. winien być w Lipcu, Wrześniu, Listopa-

dzie, 1803, w Październiku, Grudnia 1804, Lutym albo Lipcu 1805; 33000 ryńskich w Bankocetach, we wszystkich tych miesiącach stał kurs na 132, więc też tedy mam w Rewersu wykup: zapłacić? (odpowiedź: 25000 Ryńsk.) Do Summy 33000 Ryńsk., dokładam dwie zera co uczyni 3,300,000, które podzielam, przez kurs 132; Wieloraz 25000 Ryńsk. okazuje Summę w Rewersu wykup, którą teraz mam zapłacić. Wypada mi umorzyć dług 6500 Ryńsk. w Bankocetach z miesiąca Lipca r. 1809. Wieleż mam teraz zapłacić? Odpow. 2000 Ryńsk. ponieważ Kurs w miesiącu Lipcu r. 1809 stał na 315; temi podzielam 6500 Ryńsk., do których dołożywszy dwie zera, będzie 650,000, a Wieloraz okaże 2000 Ryńsk. w Rewersach wykupiających.

Tabella Stemplowa

do użycia od dn. 1. Stycz. 1818 przepisanych na Dokumenta pieneżne
13 Klass Stemplu.

Na Dokumenta pieneżne wszelkiego rodzaju bez różnicy wartości, w Summie			Potrzeba			KiedyDoku- ment z wię- cey Arkuszy składa się, na tenczas szy tylko arkusz opa- trzony być ma stemp- lem do Klas- sy stosow- nymarkusze zaś przydat- kowe we- dług §. 7 i 15 Patentu z d. 5. Paźdz. 1802 potrze- bują stem- plu na			U w a g i.		
			Klasy Stemplu	Należy- tości stemplow- wey w Monecie konwenc. czyli Bankno- tach.		Z R.	hr.	Z R.	hr.	W skutku Dekretu Wysokiey Kamery Nadworney z dn. 14. Listop. 1817 postanowiono: Nayprzód. Od 1. Stycz. 1818 począwszy, wszystkie należitości stemplowe na papier, wexle prote- sty wexlowe, księgi handlowe, karta- ty do grania, kalendarze, gazety, krochmal, puder i ruż, płacone być mają w Monecie konwenc. Powtórę. Od tegoż czasu, na- leżitości stemplowe za wszystkie dokumenta pieneżne, bez różnicy wartości, na iaką też wygotowane są, stanowią się podług pomienio- nych w tabelli niniejszey klass trzynastu.	
od	2	do	20 ZR.	1	—	3					
-	20	-	50 -	2	—	6					
-	50	-	125 -	3	—	15					
-	125	-	250 -	4	—	30					
-	250	-	500 -	5	1	—					
-	500	-	1000 -	6	2	—					
-	1000	-	2000 -	7	4	—					
-	2000	-	4000 -	8	7	—					
-	4000	-	8000 -	9	10	—					
-	8000	-	16000 -	10	20	—					
-	16000	-	32000 -	11	40	—					
-	32000	-	64000 -	12	80	—					
-	64000	fl.		13	100	—					

Przez następujące i podobnież iak pierwsze ogłoszone rozporządzenie nadworne z dn. 2. Grud. 1817 przepisano zostało, ażeby

a) Począwszy od dn. 1. Stycz. 1818 nie wolno było używać papieru dawniejszym stemplem opatrzonego, pod karą Patentem stemplowym z dn. 5. Paździer. 1802 ustanowioną,

b) Ażeby dawnym stemplem opatrzone i już nieużyteczny papier za zwroceniem należitości stemplowych w Rewersach wykupujących lub antycypac. wykupiony został; iednakże począwszy od dn. 1. Stycz. 1818 aż do ostatn. Maja t. r. tём pewnięć do Administracyi stemplowey w miescie stołecz. każdę prowincyi ma być do wykupienia przynoszony, ile że od 1. Czerw. t. r. w żaden sposób wynagrodzenie za to czynić się nie będzie. Exemplarze nowego Stemplu wszystkich klass 13. i Stemplu kontroli, który od 1. Stycz. 1818 dla różnicy stemplu sprawnienia wyciśniony będzie, przez Okólnik Rządow krajowym zostają udzielone.

P o r z a d e k

odchodzący i przychodzący poczty listowej we Lwowie.

Poczta listowa odchodzi codziennie do Wiednia o godz. 6. wiecz., wyjąwszy Poniedziałek, Środę i Sobotę, w których to dniach o godz. 3. połudn. jest wyprawiana, i dla tego te wszystkie listy tak polecane iak i niepolecone, powinni być oddane w Poniedziałek Środę i Sobotę do godz. 12. przed połudn., w inne zaś dni tygodnia listy polecane do $\frac{1}{2}$ do 5, a niepolecane do godz. 5. popołud. Ponieważ poczta listowa Samborsko-Węgierska i Krakowska połączona jest z Wiedeńską, zatem samo z siebie wypływa, iż listy temi pocztami mające być posłane w tymże samym czasie, co i na pocztę Wiedeńską oddawane być powinny.

Co się tyczy zaś poczty do Polski przez Żółkiew, Zamość, Warszawę, tudzież na podole przez Tarnopol do Zaleszczyk, do Siedmogrodzkiej ziemi, Multan, Bukowiny przez Stanisławów, do Strya przez Mikołajów, czas

oddawania listów poleconych jest od 8. do 12. godz. przed połud., społadn. od 3. do 4., niepoleconych zaś do godz. 5. wiecz. Wyjątemi iednak są odchodzące do Rosyi i do Brodów listy, które w dni Niedziele, Środę i Czwartek do wpół do dwunastey przed połudn. em oddane być powinny.

U w a g a.

Ponieważ oddać pocztę z listami do Brodów, Rosyi, i na Podole, tudzież przez Tarnopol i Zaleszczyki do Czerniowiec w Poniedziałek Piątek o godz. 7. zrana jest wyznaczone, przeto listy tamże idące dniem przodę oddane być mają, toż samo uważać należy przy odchodzeniu w Środę i w Sobotę pocztę Bukowińskię, które z uderzeniem godziny 4tey popołudniu następuję, aby listy tą samą pocztą oddeyć mające, przed uderzeniem tężę oddane były. Zapowszechną regułę więc uważać można aby listy, które podług niżej wyszczególnionych dziennie odchodzących poczt, w odcęseiu na przeznaczone miejsca niespóźniły się, przynajmnię pół godzinę w przodę na pocztę oddane zostały, gdzież tenże czas do upakowania listów nieodzownie jest potrzebny.

L i s t o w e P o c z t y o d c h o d z a c e.

Niedziela.

O godz. 12. w połud. do Brodów. O 6. godz. po połud. przez Przemyśl, Tarnów, Kraków, Weiskirchen, Berne, Wiedeń, do wszystkich południowo-wschodnich krajów Europy, tudzież przez Mikołajów do Strya.

P o n i e d z i a ł e k.

O godzinie 7. z rana przez Żółczow do Brodów, i dalej przez Radziwiłów do Krzemieńca, Dubna, Berdyczowa, Żytomiérza, na Wołyn, Ukrainę i do całej Rosyi, tudzież przez Zborów, Jezierna, Tarnopol, Zaleszczyk do Czerniowiec. O 3. godzinie z połud. przez Tarnów, część Szląska, Opawę do Wiednia.

W t o r e k.

O 6. godz. z południa poczta Węgierska z Wiedeńską aż do Przemyśla połączona, idzie przez Duklę, Koszyce, Tokay, Budę, do Slawonii i Kroacyi, a Wiedeńska do Tarnowa, Krakowa i. t. d., tudzież do Żółkwi, Zamościa, Lublina i Warszawy.

S r o d a.

O godz. 12. w połud. do Brodów, a o godz. 4. popołud. Wiedeńska przez Grodek, Sambor, Jasło, Białe na Cieszyn do Ołomuńca i Berna, z Sambora do Drohobyczy tam się Cours Stryjski łączy, potem na Bukowinę o godz. 12. z połud. przez Mikołajów, Stryi, Bolechow, Rałusz, Stanisławów, Nadwor-

na, Kołomea do Czerniowiec, przez Nowosielce do Multan na Jassy do Besarabii, Podola, Kijowa etc. z Czerniowiec, dali do Ziemi Siedmiogrodzkiej na Szuczawę, Bystrzyce, Hermanstad a stąd dalej do Węgier.

Czwartek.

O godz. 12^{ty} w poł. do Brodów, zaś o godz. 6^{ty} w wiecz. Wiedeńska przez Weiskirchen do Wiednia jak w Poniedziałek.

Piątek.

O godz. 7. z rana do Brodów, Rosyji i na Podole przez Tarnopol aż do Czer-

Poczty listowe Niedziela.

O godz. 8. $\frac{1}{2}$ rano, ze wszystkich południowo-zachodnich krajów Europy, z Wiednia, Ołomuńca, przez część Szląska, Opawę, Kraków, Tarnów, Przemyśl, tudzież z Brodów, Brzeżan, Tarnopola, Zaleszczyk i Czerniowiec.

Poniedziałek.

O w pół do 9. rano, z Wiednia, Ołomuńca, Krakowa, Podgórze, Tarnowa, Jasła i Przemyśla.

Wtorek.

O w pół do 9. rano, z Wiednia, Ołomuńca, Opawy, Tarnowa, Rzeszowa, a w Gródku złączywszy się z Samborską przez Rudki. O 6^{ty} rano z Brodów i Siedmiogrodzkiej ziemi, Bukowiny, Stanisławowa, i Stryja.

Sroda.

O godz. pół do 9^{ty} rano z Wiednia, Berna, Cieszyna Tarnowa, Jasła, z Przemyśla połączona z pocztą Węgierską z Sławonii, Kroczy, wielkiego Waradyn, Budy Kosze, Dukli i Sanoka, potem Bronicy, Drohobyczy i Sambora, dalej z Warszawy, Lublina, Zamościa, Żółkwi,

O C. K. szybko-wozie i wozie

Szybko-wóz odchodzi każdego Piątku o godz. 6^{ty} wiecz. do Wiednia, którym podróżni najwygodniej, najszybciej i najpewniej do wszystkich prowincji iechać mogą.

Wóz pakowy (Brancard) idzie ze Lwowa na Przemyśl, Jarosław, Tarnów, Podgórze, Opawę, Ołomuniec, Berno, Wiedeń i Peszt co tydzień raz, i to każdej Srody o godzi-

niowiec iak w Poniedziałek. O godz. 6. wiecz. Wiedeńska z Węgierską połączona aż do Przemyśla iak we Wtorek.

Sobota.

O godz. 4. popołud Wiedeńska, potem na Bukowinę iak we Srodę o godz. 12. w połud., na koniec do Warszawy iak we Wtorek.

Uwaga.

Od 1go Maja 1833 na starym trakcie listozbiory (Briefsammlung) w Dawidowie, Bóbrce i Strzeliskach do Lwowa, Halicz do Stanisławowa, a Rohatyn i Kniehinice do Brzeżan do zbierania i oddawania listów są dodane.

przychodzące.

iako też z całej Rosyji i Podola z Brodów, Złoczowa i Brzeżan, Czerniowiec, Zaleszczyk, Czortkowa, Husiatyna i Tarnopola.

Czwartek.

O godz. w pół do 8. rano z Wiednia, Berna, Ołomuńca, Krakowa, Tarnowa, Sonca, Jasła, Rzeszowa, Przemyśla i przez Koszyce z Węgier; potem z Brodów i Złoczowa.

Piątek.

O godzinie w pół do 9. rano z Wiednia, Ołomuńca przez Weiskirchen, z Krakowa, Tarnowa i Przemyśla, również ze Stryja, Mikolajowa, Siedmiogrodzkiej ziemi, Multan, Bukowiny i Stanisławowa.

Sobota.

O godzinie w pół do 9. rano przychodzi poczta z Wiednia, Ołomuńca, przez Weiskirchen, z Opawy, Podgórze, Tarnowa a w Przemyślu złączona z pocztą Węgierską przez Koszyce iak we Srodę, a w Gródku z Samborsko iak w Wtorek, tudzież z Warszawy, Lublina, Zamościa, Żółkwi, z Rosyji, Brodów i Złoczowa.

pakowym, Brancard zwanym.

nie 6tęy wieczorem, i przychodzi tutaj z tamtąd na tydzień raz, a zwyczajnie podczas dobrej drogi w Poniedziałek rano. Listy obciążone, i ładunki, dla przesłania ich tym wozem, przyjmowane bywają we Wtorek po południu, i we Srodę rano w zwyczajnych godzinach urzędowych. Zaś pieniądze i wszystkie inne ładunki dwóch funtów wążące dla przesłania szybko-wozem, do Podgórza, Ołomuńca, Brynn, Wiednia i całych Czech, oddane być powinny w Piątek przed południem.

Do Brodów idzie pocztówóz w Poniedziałek rano, a przychodzi z tamtąd we Srodę rano. Oddaje się zaś posyłki albo w Sobotę z południa, lub w Niedzielę rano w zwyczajnych godzinach urzędowych. Tym wozem muszą być przesłane wszystkie ładunki mniej 10 funtów wążące. Proch do strzelania, olej wityrolu, z powodu łatwego zapalenia nie będą przyjmowane. Podróżni mogą wygodnie tam i na powrót iechać.

T a r y f f a

dla osób szybko wozem (Gilmagen) iadących.

Przytem urządzeniu jazdy płaci każda osoba:

- a) przy zamówieniu siedzenia w szybkowozie, należytość za wpisanie
- b) za pojedynczą stacyą z Wiednia do Kent . . . . .
- c) za pojedynczą stacyą w Galicyi od Kent do Rzeszowa . . . . .
- d) od Rzeszowa do Lwowa . . . . .

M. K.	
ZR	kr
	10
1	—
—	56
—	50

Do Brodów płaci się za pojedynczą stacyę 50 kr.

U w a g a.

Pocztylionom niepłaci się trynkeldu w podróży, albowiem pobierają go z kassy pocztowej, i zakazano owym surowo domagać się takowego od podróżnych.

Gdyby zaś w oznaczonym dniu do odjazdu tyle zgłosiło się podróżnych, iżby wraz szybkowozem nie mogli iechać, lub gdyby kilka osób zebrawszy się chciało w dniach w których nie odchodzi szybkowóz puścić się w podróż bez konduktora, tedy takowe będą mogły iechać dodanemi kolaskami lub osobnemi powozami, jednakże takowe osobne powozy przynajmniej dwoma dniami przed odjazdem zamówiowe być powinny.

Za miejsce w dodanej kolasce lub w powozie osobnym płaci osoba za pojedynczą bez wyjątku pocztę w prowincyiach niemieckich pięćdziesiątsześć, a w Galicyi czterdzieści sześć kracyary Mon. konwen.

ADNOTACYA: Przy jeździe szybko wozem ze Lwowa do Wiednia: śniadanie w Przemyśle, kolacya w Łancucie, nocleg w Tarnowie, obiad w Podgórzu, kolacya w Wadowicach, śniadanie w Cieszynie, obiad w Neuditschein, nocleg w Ołomuńcu, obiad w Bernie, a kolacya w Poysdorf. — Przy powrocie z Wiednia do Lwowa: śniadanie w Nikolsburg, obiad w Bernie, nocleg w Ołomuńcu, obiad w Neuditschein, kolacya w Cieszynie, śniadanie w Wadowicach, obiad w Podgórzu, nocleg w Tarnowie, obiad w Rzeszowie, kolacya w Przemyśle.

T a r y f f a

opłaty na rogatce miasta Lwowa.

1. Od każdego konia lub innego rodzaju Bydła ciągnącego przy ciężkich Wozach czyli Brykach
2. Od każdego konia lub innego rodzaju Bydła ciągnące. przy lekkich wozach
3. Od każdego Bydła ciężarem obciążowanego . . . . .
4. Od ciężkiego Bydła pędzącego . . . . .
5. Od lekkiego Bydła pędzącego . . . . .
6. Od każdego konia lub innego bydła przy wiejskich lub chłopskich furach
7. Od bydłęcia przy ciężkich nienaładowanych Wozach albo Brykach
8. Od bydłęcia przy lekkich nienaładowanych Wozach . . . . .
9. Od bydłęcia przy nienaładowanych wiejskich lub chłopskich furach

WW	C.M
kracyarow	
10	4
7 1/2	3
4	1 1/2
2 1/2	1
1 1/4	1/2
5	2
5	2
4	1 1/2
2 1/2	1

T a r y f f a

podług której myto mostowe opłacać należy.

1.	2.	3.
Klasa		
od 10	od 20	więc.
do 20	do 40	od 40
S a ż n i ó w		
1 kr.	2 kr.	3 kr.
$\frac{1}{2}$	1	$1\frac{2}{4}$
$\frac{1}{4}$	$\frac{2}{4}$	$\frac{3}{4}$

Od wszelkiego powozu
za każdą sztukę bydła
ciąglego . . . . .

Od kaźdey sztuki była tucznego, albo pędzonego bydła ciężkiego, iako to: koni, wołów, byków, krów, osłów, i t d. . .

Od każdéy sztuki pędzo-
nego drobnego bydła ia-
ko to: cieląt, świń, kóz,
owiec, skopów, i t. d. .

T a r y f f a

podług której myto drogowe opłacać należy.

O d		
1.	2.	3.
Mil		
k r a y c a r ó w		
1	2	3
$\frac{1}{2}$	1	$1\frac{2}{4}$
$\frac{1}{4}$	$\frac{2}{4}$	$\frac{3}{4}$

Od wszelkiego powozu
za każdą sztukę była
ciągłego . . . .

Od każdej sztuki była tucznego, albo pędzonego bydła ciężkiego, iako to: koni, wołów, byków, krów, osłów i t. d. . .

Od kaźdey sztuki pędzo-
nego drobnego bydła, ia-
ko to: cieląt, świń, kóz,
owiec, skopów, i t. d.

Nagrody za chów koni i bydła.

Aby nagrody na mocy Okólnika, z dnia 8go Kwietnia 1808, do liczby 1432, podzielić między właścicieli, najpiękniejszych trzech letnich źrebców po stadnikach skarbowych, nagród: po 20 dukatów w złocie; i a najpiękniejsze trzech letnie klacze po stadnikach skarbowych, po sześć dukatów w złocie; tudzież na mocy Okólnika, z dnia 24go Marca 1809, do liczby 9552, między właścicieli znajpiękniejszych byków po 12 Złr. w M. K., i za najpiękniejsze krowy po 8 Złr. w M. K. przeznaczył rząd c. k. Galicyjski dni następujące.

W cyrkule Wadowickim: w Wadowicach, pierwszy Poniedziałek po zielonych świątkach za konie i bydło rogате.

W cyrkule Bocheńskim: w Bochni, Jarmark na święty Jan w Czerwcu.

W cyrkule Tarnowskim: w Dąbrowie, we Srodę przed zielonemi świątkami.

W cyrkułe Rzeszowskiem: w Rzeszowie, dnia 23go Kwietnia.

W cyrkułe Przemyskim: w Mościskach, dnia 24go Czerwca.

W cyrkule Lwowskim: w Gródku, na Boże ciało za konie, we Lwowie drugi Piątek w Czerwcu za bydło.

W cyrkule Sandeckim: w starym Sączu, dnia 22go Czerwca.

W cyrkule Jasielskim: w Krosnie, pierwszy Poniedziałek po S. Trójcy.

W cyrkule Złoczowskim: w Złoczowie, dnia 30go Maja.

W cyrkule Brzeżańskim: w Podhajcach, dnia 11go Lipca.

W cýrkule Żółkiewskim: w Żółkwi, piérwszy dzień po SS. Piotrze i Pawle.

W cyrkule Samborskim: w Samborze, dnia 1go Maja.

W cýrkule Stryjskim: w Kałuszu, piérwszy dzień po ruskim w Niebowstąpieniu pańskim.

W cyrkule Stanisławowskim   dnia 14go Maja.

W Bukowinie w Czerniowcach, na ruskiego Piotra i Pawła, w Suczawie dnia 14go Czerwca, w Serecie na ruskie w Niebowstąpienie pańskie.

W cyrkule Tarnopolskim: w Tarnopolu, dnia 20go Lipca.

W cyrkule Czortkowskim w Ulaszkówach, dnia 6go Lipca, za konie; w Korolówce dnia 8go Sierpnia za bydło.

W cyrkule Kołoméjskim: w Kołoméi, dnia 1go Sierpnia za konie.

Obrachowanie wymiaru czasu, miar i wag.

I. Wymiar czasu.

Rok przestępny, który co 4 lata przypada, ma 52 tygodni i dni dwa, czyli 366 dni albo 8784 godzin. Miesiąc Luty ma w takim roku zamiast 28, dni 29.

Rok pospolity ma 4 ćwierćroców, 12 miesięcy, 52 tygodni i jeden dzień; 365 dni, albo 8760 godzin, albo 525600 minut, albo 31536000 sek., albo 1892160000 terc., a 6676480000 chwil.

Jedno ćwierćrocze (kwartał) ma 3 miesiące albo 13 tygodni. Jeden miesiąc ma 30 lub 31 dni.

Jeden tydzień ma 7 dni.

Jeden tydzień roboczy ma 6 dni.

Jeden dzień z nocą ma 24 godzin.

Jedna godzina ma 60 minut.

Jedna minuta ma 60 sekund.

Jedna sekunda ma 60 tercyi.

Jedna tercyja ma 3 chwile.

II. Monety.

Jeden złoty Polski (moneta rachunkowa) ma 15 Kraycarów w Monecie Konw., waży więc n. p. Konwencyiny Species-Talar zamiast 2 Złot. Reń. 8 Złot. Polskich.

Jeden Talar Reński ma 1 Zł. Reń. 30 kr. albo 30 Groszy, albo 90 Kr. albo 360 Fenników.

Jeden Złoty ma 20 Groszy, albo 40 Pultoraków, albo 60 Krayc., albo 240 Fenników.

Jeden Grosz ma 2 Pułtoraki albo 3 Krayc. albo 12 Fennik.

Jeden Pułtorak ma 1 1/2 Krayc. albo 6 Fenników.

Jeden Kraycar ma 4 Fenniki albo 8 Helerów.

III. Miary.

1. Jeometryczne, budownicze i ekonomiczne miary.

Na jeden stopień Równika idzie 12 wielkich mil nie-

mieckich albo 15' jeografi-
cznych albo 17 3/4 małych.

Jedna mila niemiecka ma 4000 sążni albo 24000 stopni.

Jeden morg ma 1600 sążni kwadratowych.

Jeden sążeń kubiczny ma 216 stop kubicznych, to jest 6 w długości, 6 w szerokości czyli grubości, i 6 w wysokości lub głębokości.

Jedna Stopa kubiczna albo sążnista ma 1728 cali kubiczn. to jest, 12 w długości, 12 w szerokości, a 12 w wysokości.

Jeden pręt kwadratowy albo sążnisty w budownictwie ma 36 stop kwadratowych, to jest, 6 w długości, i 6 w szerokości.

Jeden pręt ma 2 sążnie.

Jeden sążeń ma 6 stop, albo 3 lokcie.

4 Arszyzny Lwowskie równe są 5 1/2 łokciom lwowskim.

100 łokci lwowskie równe są 76 1/4 łokciom wiedeńskim.

Jeden łokieć ma 2 stop.

Jedna stopa ma 12 cali.

Jeden cal obemyie szerokość palca wielkiego.

Jeden tuzin ma 12, ieden mandel 15, a iedna kopa 60 sztuk albo łokci.

2. Miary zboża i maki.

Jeden Korzec ma 32 Garcy.

Jeden Garniec ma 4 Kwarty.

Jeden Korzec równy jest dwóm niżso-austryackim mierzom.

Trzy ćwierci strychowanych czynią 1 1/2 strychowanych mcy.

Trzy ćwierci napełnionych czynią 5 napełnionych mcy.

Jedna ćwierć ma 2 esemek.

Jedna meca ma 6 pułgarcy.

Jeden pułgarniec ma 10 miar.

Hreczka zaś i Grys ma tylko 9 1/2 miar.

3. Miary Wina-

Jeden Garniec ma 4 Kwart.

Jedna Kwartta ma 4 Kwatyr.

Rachuie się także Kwartta na 2 Pułkwarty, a Pułkwarta na 2 Kwatyr.

Dwie nowo austriackich miar, równaia się 3 Kwartom, obemyie więc iedna Pułkwarta i 1/3 Pułkwarty niżso-austryackiey miary.

Jedna beczka ma 10 wiader.

Jedno wiadro ma 40 pułgarców, ieden pułgarniec ma 2 kwart lub 4 pułkwarty.

4. Miary papieru.

Bela ma 10 ryz albo 5000 arkuszy drukowego, a 4800 arkuszy papieru pisownego.

Ryza ma 20 libr albo 500 arkuszy drukowego, a 480 arkuszy papieru pisownego.

Libra ma 25 arkuszy papieru drukowego, a 24 arkuszy papieru pisownego.

IV. Wagi.

1. Ciężkie wagi.

Kamień Lwowski ma 32 funtów Lwowskich.

Wielki kamień polski ma 36 funtów Lwowskich.

Funt Lwowski ma 32 łótów Lwowskich.

8 funtów wiedeńskich równe są 11 funtom lwowskim.

Cetnar ma 4 kamieni 10 funtów, albo 138 funtów.

Funt ma 32 łótów.

Łót ma 4 kwintle.

2. Wagi aptekarskie.

Funt ma 12 uncyi.

Uncia ma 2 łoty.

Łót ma 4 drachmy.

Drachma ma 4 szkrupuły.

Szkrupuł ma 20 gran.

J A R M A R K I.

Andrychów: 1) 19. Marca, 2) 24. Czerwca, 3) 24. Sierpnia, 4) 21. Grudnia. Gdyby iarmarek który na Niedziele lub na Święto przypadł, tedy w następujący Wtorek się odprawi.

Babice: 1) 6. Stycznia, 2) 4. Maja, 3) 24. Sierpnia, 4) 29. Września.

Białtygród w Sanockim Cyrkule na Podniesienie S. Krzyża.

Bircza w Sanockim Cyrkule 1) na dzień po nowym Roku, 2) na S. Piotra i Pawła, 3) na S. Franciszka Seraf., oprócz tych iarmarków co Sroda tygodniowy targ.

Bobowa w Sandeckim Cyrkule: 1) na S. Weronikę, 2) na S. Filipa i Jakuba, 3) na S. Wawrzyńca, 4) na S. Marcina

Bojana w Bukowinie ma 6 targów na bydło: 1) przez 8 dni po Wniebowstąpieniu Pańskim, 2) dn. 29. Czerwca, 3) 25. Lipca, 4) dn. 14. Września, 5) dn. 21. Października, 6) dn. 21. Listopada, wszystkie podług starego Kalendarza.

Bóbrka: cztery jarmarki: 1) dn. 13. Stycznia, 2) w dzień po ruskiej Niedzieli palmowej, 3) w dzień po ruskiej Trycy S. i 4) dnia 30. Października każdego roku, gdyby zaś w tych dniach przypadła Niedziela lub iakowe święto, tedy jarmark odprawia się w dniu następującym.

Brody: 1) We Srodę przed Trzema Królami, 2) na S. Łukasza.

Bukowsko: w Cyrk. Sanockim na S. Macieja.

Busk: na Znalezienie S. Krzyża.

Brzeźów w Cyrkule Sanockim: 1) na Trzy Króle, 2) na S. Dorotę, 3) w pierwszy Poniedziałek po Srodopociu, 4) na S. Woyciech, 5) na Zielone Świętki, 6) na SS. Apostołów Piotra i Pawła, 7) na S. Maryję Magdalę, 8) na S. Jacka, 9) na S. Krzyż, 10) na S. Franciszka Seraf. 11) na wszystkich Świętych, 12) na S. Barbarę.

Brzeżany: mają cztery wielkie i 6 małych uprzewilejowanych jarmarków, mianowicie z wielkich 1) w dzień ruskiego S. Bazylego dnia 13. Stycznia now. Sty. 2) w postną Srodę podług grec. kal. 3) w Wtorek po zielonych świętach ruskich 4) w dzień S. Pro. Eliasza. 6. Sierpnia now. sty. Mnieysze 1) 3go Lutego. 2) dn. 21. Maja 20) Wrześ. 4) dn. 13. Paźdz. 5) w dniu 26. Listo. 6) d. 18. Grudnia Miasto to Cyrkutowe ma także dwa targi tygodnio-

we, to jest w Poniedziałek i Piątek. Gdyby z tych ustanowionych Jarmarków rocznych lub tygodniowych przypadł iaki na Niedziele lub święto, zatem odprawiać się będzie dnia następującego.

Bicz: 1) na Nawrocie S. Pawła, 2) w Srodopostny Poniedziałek, 3) w Ponied. po Przewodney Niedzieli, 4) w Poniedziałek po Wniebowstąpieniu, 5) w Poniedziałek po S. Piotrze i Pawle, 6) na S. Wawrzyniec, 7) na S. Matysz, 8) na S. Mikołaj.

Chodorów w Brzezańskim Cyrkule: 1) 14. Stycznia, 2) 5. Maja, 3) 12. Lipca, 4) 14. Października; i w każdy Piątek targ.

Chorodów: pr. 2 tygod. na Rus. Piotruwkę.

Chyrów w Samborskim Cyrkule: 1) dnia 6go Sierpnia, 2) dnia 7go Stycznia.

Czerniowce: 1) w dzień S. 3 Królów ruskich, 2) w dzień S. Piotra i Pawła podług rusk. kal., każdy trwa przez dni 14.

Czyszki przy Lwowie: 1) na Nawidzenie P. Maryi, 2) na Podniesienie S. Krzyża, 3) na S. Leonarda.

Dobromil: 1) na S. Annę, 2) na S. Michał.

Dolina w Stryckim Cyrkule: 1) 2. Stycznia, 2) 11. Lutego; 3) 1. Maja, 4) 5. Czerwca; 5) 3. Sierpnia, 6) w Poniedziałek po pierwszej Niedzieli w Wrześniu.

Droginia: 1) na S. Walenty, 2) na S. Woyciech, 3) na Najs. Pannę Szkaplerzną.

Drohobycz: na S. Bartłomieja Ruski.

Miasteczko Dunajów w cyrkule Brzezańskim: 1) Dnia 2go. Stycznia, 2) Nazajutrz po przewodney Niedzieli Ruskiej, 3) dnia 24. Czerwca na S. Jan Chrzciiciela, 4) Na S. Łuki Ruskiego w Październiku.

Dynów w Sanockim Cyrkule: 1) na S. Stanisława, 2) na S. Michała, 3) na S. Jędrzeja, 4) na 17. Stycznia.

Grodek: 1) w Poniedziałek po Bożem Ciele 2) w dzień Podniesienia S. Krzyża.

Goray: na S. Andrzeja.

Halicz w Cyrkule Stanisławowskim: 7. Stycznia, 5. Kwiet. 5. Lipca i 12. Październ.

Janów w Lwowskim Cyrkule: 1) na Ruski nowy Rok, 2) na Ruskie Wniebowstąpienie P. 3) na Ruskiego S. Michała. Każdy dni 8.

Jarostaw: 1) Dnia 12. Styczn. 2) 10. Marca, 3) 13. Czerw. 4) 2. Wrześn. 5) na S. Andrzeja

Jaryczów w Lwowskim Cyrkule: 1) 21. Stycznia, to jest, w dzień S. Agnieszki, 2) 31. Maja w dzień S. Petronelli, 3) 19.

- Września w dzień S. Januariusza, 4) 11 Grudnia w dzień S. Damazjusza.
- Jaslińska:** nad samą Granicą Węgierską w Cyrkule Sanockim: 1) na Trzy Króle Ruskie, 2) na Najsświętszą Pannę Gromniczną, 3) na Wstępną Srodę, 4) na Niedzielę Kwietnią, 5) na Znalezienie S. Krzyża, 6) na S. Antoniego z Padwy, 7) na S. Małgorzatę, 8) na Wniebowzięcie Najs. Panny, 9) na S. Teklę, 10) na S. Łukasz, 11) na S. Katarzynę, 12) na S. Lucyą, na konie i różne bydło, osobiście Węgierskie. Razdy przez 3 dni.
- Jasienica:** w Sanockim Cyrkule: 1) na S. Antoniego z Padwy, 2) na dzień Niepok. Poczęc. P. Maryi, 3) na dzień 7. Marca.
- Jedlicze:** w Jasielskim Cyrkule: 1) 25. Lutego, 2) 20. Kwietnia, 3) 18. Czerwca, 4) 9. Sierpnia, 5) 29. Września.
- Jezierna** w Złoczowskim Cyrkule: 1) dnia 11. Stycznia, 2) 1 dnia po Ruskiej Wielkanocy, 3) 20. Lipca, 4) 20. Października.
- Jordanów:** Miasteczko: 1) na S. Macieja dn. 25. Lutego, 2) na S. Jerzy dn. 24. Kwietnia, 3) w siódmy Poniedziałek po Zielonych Świątach, i 4) na S. Tomasza dn. 29. Grud. Każdy przez trzy dni.
- Kałuż** miasto w Stryckim Cyrkule: 1) dnia 18. Stycznia, 2) dnia 6. Czerwca, (p. 8 dni), 3) dnia 19. Lipca (p. 8 dni), 4) dnia 27. Września, 5) dnia 25. Października (p. 8 dni), 6) dnia 11. Listopada.
- Kimpolung** (po młtańsku) w Bukowinie, 1) 20. Stycznia, 2) 21. Maja, 3) 8. Listopada Rus. Kal. Każdego Poniedziałku targ.
- Komarno:** 1) W Poniedz. po S. Trojcy, 2) W Poniedz. po S. Szymonie i Judzie.
- Konkolniki** Miasteczko w Cyrk. Brzezańskim: 1) dnia 14. Lutego na Stryteny, czyli N.P. Gromniczną Ruską, 2) dnia 5. Maja na S. Jura, 3) dnia 22. Lipca na S. M. Magdalenę, 4) Na Niebowzięcie P. M. ruskie w Sierpniu, 5) Na pokrowę w Październiku, 6) dnia 7. Listopada na S. Dymtry ruskiego, 7) dnia 20. Września na Narodzenie P. M. ruskie, 8) Na Niepokalane poczęcie P. M. ruskie w Grudniu.
- Korczyna** w Jasielskim Cyrkule: 3. Kwiet. 15. Czerwca, 30. Sierpnia i 1. Grudnia.
- Kozłów** Miasteczko w Cyrkule Brzezańskim 1) dnia 9. Stycznia na S. Marcjanę, 2) w Czwartą Srodę wielkiego Postu, podług obrządku Łacińskiego, 3) Na Zielone Świąt. 4) Na Boże Ciało obrządku Greckiego, 5) Na S. Wawrzenca w Sierpniu, 6) Na podniesienie S. Krzyża polsk. 7) Na S. Łukę Rusk.
- Kraśnik:** 1) we Srodę przed trzema Królami, 2) na S. Marcina, 3) na S. Elżbietę.
- Krosno:** 1) na nowy Rok, 2) w Niedzielę Białą, 3) na S. Trojcę, 4) na S. Ignacego, 5) na SS. Szymona i Judy, na płótna, woły, konie.
- Krzywcze:** w cyrkule Czortkowskim, ma cztery jarmarki, a to: pierwszy 18go Stycznia, drugi 30go Kwietnia, trzeci 10go Lipca, a czwarty 8go Grudnia.
- Łan cut:** w Wigilią Wniebowstąpienia.
- Landskorona,** w Cyrkule Wadowickim: 1) W pierwszy Poniedziałek po 3. królach, 2) W dzień S. Agnieszki, 3) W dzień S. Kazimierza, 4) W pierwszy Poniedziałek po Niedzieli kwietney, 5) W dzień S. Woyciecha, 6) W dzień S. Stanisława, 7) W pierwszy Poniedziałek po S. Trójcy, 8) na S. Jana Chrzciela, 9) na S. Jakóba Apostoła, 10) na S. Bartłomieja, 11) na S. Rozalię, 12) W Poniedziałek po S. Franciszku Serafickim, 13) W Poniedział. pierwszy po S. Janie Kantym, 14) W 1szy Poniedział. po S. Katarzynie, 15) na S. Tomasza.
- Leżajsk:** na S. Jerzy.
- Lisko** w Sanockim Cyrkule: 1) na dzień Gromniczny P. Maryi, 2) na Poniedziałek przed Wniebowstąpieniem Pańskim.
- Lubomierz** w Nowo Sandomierskim Cyrkule: 1) nazajutrz Nowego Roku, 2) na S. Grzegorz. 3) nazajutrz po Narodzeniu Maryi Panny.
- Lutowiska** w Cyrkule Sambor: 1) na dzień po nowym roku, 2) na S. Józefa, 3) na S. Jerzego, 4) na S. Onufrego, 5) na dzień Nar. P. Maryi, 6) na S. Michała.
- Lwów:** 1) od 4. Maja przez 4 Tygodnie, 2) na S. Agnieszkę, 3) od 12 Października przez 2 Tygodnie.
- Maciejów:** na Nar. S. Jana według Ruskiego Kalendarza, to iest, dnia 5. Lipca. łac. k.
- Malechów,** na S. Jana, na S. Michała.
- Milówka:** w Wadowickim Cyrkule: w pierwszy Poniedziałek każdego miesiąca.
- Mosciska:** (Miasto): dnia 25. Lutego, 24. Czerwca, 10 Sierpnia, i w dzień zaduszny.
- Mosty wielkie** w Zolkiewskim Cyrkule, dnia 5. Kwietnia.
- Muszyna** w Wadowickim Cyrkule: 1) Pierwszego dnia po nowym roku, 2) następującego dnia po Gromniczny P. Maryi, 3) następującego dn. po Wniebowstąpieniu Pań. 4) na S. Maryę Magdalenę, 5) na S. Michała, 6) po Niedz. przed Ofiarowaniem P. Maryi.
- Nawaryja:** 1) dnia 17. Stycznia, 2) 14. Lutego, 3) 13. Maja, 4) 10. Lipca, 5) 25. Września, 6) 14. Listopada.

Niebylec w Jasielskim Cyrkule: 1) 15. Lut.
2) 1. Września, 3) 7. Listopada, 4) 28. Grud.
oprócz tych Jarmarków co Poniedziałek
tygodniowy targ.

Niegowice w Bocheńskim Cyrkule: 1)
1. dnia po 3 Królach, 2) na S. Woyciecha
B. i M. 3) na S. Annę, 4) na S. Urszulę.

Nieśmierzów w Żółkiewskim Cyrkule: 1)
18go Stycznia, 2) dnia 12. Listopada.

Nizankowice w Przemyślskim Cyrkule.
na S. Annę, i na Ruskiego S. Mikołaja.

Nowe Miasto: w Sanockim Cyrkule: 1)
na 23. Kwietnia, 2) na 19. Listopada.

Nowotaniec w Cyrkule Samborskim: 1) na
S. Filip i Jakob, 2) w Poniedziałek po S.
Troycy, 3) na Najswięt. Pannę Anielską, 4)
na S. Marcina Bisk. i co Poniedziałek targ.

Ołyka: we Środę przed Narod. P. Maryi.

Oświęcim w Wadowickim Cyrkule: 1) w Pon-
iedziałek po S. 3 Królach, 2) w Ponied. po O-
czyszczeniu N. P. 3) w Ponied. po Niedzie-
li 3. Postu, 4) w Ponied. po Kwiet. Niedz,

5) w Pon. po S. Woyciechu, 6) w Ponied. po
Wniebowstap. Pań. 7) w Pon. po S. Piotrze
i Pawle, 8) w Ponied. po S. Piotrze w Okow,

9) w Pon. po S. Egidiuszu, 10) w Pon. po S.
Franciszku Ser. 11) w Pon. przed S. Marcin.

12) w Pon. po Niepok. Poc. N. P. każdy dni 8.

Peczenizyn: w Cyrkule Kołomyjskim,
ma 6. jarmarki to iest: 1) na ruskiego S.

Dymtry, 2) na ruskie 3 Król. 3) na ru-
skie zwiastowanie Maryi Panny, 4) na

dnia po ruskich zielonych świętach, 5)
na dzień po rusk. wniebowzięcie P. Maryi

6) na rusk. podniesienie S. Krzyża.

Pilzno: 1) po 3. Królach, 2) po Starozapust.

Niedzieli, 3) na S. Józefa, 4) we Wtorek
Wielkanocny, 5) na S. Woyciech, 6) na S.

Stanisław, 7) we Wtorek Święteczny, 8) na
Narodzenie S. Jana tygodniowy na płótna,

9) na S. Maryą Magdalene, 10) po Wniebo-
wzięciu P. Maryi, 11) po Pocieszeniu P. Ma-
ryi, 12) na S. Jan Kanty, 13) na S. Michał,

14) na S. Marcin, 15) na S. Jędrzey, 16) po
Niedzieli trzeciej Adwentowej.

Przemyśl: 1) we Wtorek przed S. Pio-
trem i Pawłem, 2) na S. Mikołaj.

Przeworsk: 1) na Podniesienie S. Krzy-
ża, 2) na S. Elżbiety.

Podbież w Cyrk. Wadowickim: 1) 10. Lu-
tego we Środę po Oczyszczeniu N. P. 2) 21.

Kwiet. po S. Albiecie, 3) w Czerwcu w Środę
po S. Janie Chrzcicielu, 4) w Sierp. w pier-
wszą Środę po Wniebowzięciu N. P. 5) w

Październ. w pierwszą Środę po S. Michale,
6) w Grudniu w pierwszą Środę po S. Łucyi.

Podhycie: miasteczko w cyrkule Brze-
żańskim, oprócz targów tygodniowych

w Piątek i ma 11 jarmarków w dniach prze-
znaczonych, mianowicie 1) w święto trzech

Króli podług gr. kal. 2) na ruski Syro-
pust, 3) na ruski Środoposćcie, 4) w Po-
niedziałek po pierwszemy Niedzieli po

Wielkanocy ruskiej, 5) na ruskie Wnie-
bowstąpienie, 6) na rusk. Piotra i Pawła.

7) na rusk. wniebowzięcie P. Maryi, 8) na
rusk. podniesienie S. krzyża, 9) na Łukasza

ruskiego, 10) na ruskie, S. Michała, 11)
na ruskiego St. Mikołaja.

Radymno: na SS. Trójce, 20. Sierpnia,
20. Września, i 20. Grudnia.

Rawa: na S. Agnieszkę.

Rohatyn: 1) 9. Stycznia, 2) 3. Lutego,
3) 26. Lipca, i 4) 1. Października.

Royi: w cyrkule Sanockim ma 3 jarmarki
dn. 24. Lipca, 24. Sierpnia i 6. Grudnia,

jako też w każdym tygodniu we Środę
bywa targ.

Rodoł: 1) przez 8. dni od S. Józefa, 2)
przez dwa tygodnie od Najsów. P. Szkapł

Rudnik w Rzeszowskim Cyrk.: dn. 17. Sty-
cznia, 9. Marca, 5. Kwiet, 21. Wrześ. 21. Paź-
dzier. 30. Listop. Każdy Jarmark trwa dni 8.

Rybotycze: 1) na Podniesienie S. Krzyża,
2) na 10. Grudnia.

Sambor: 1) we Wtorek przed N. Panną
Gromniczną, 2) na S. Andrzeja. — Cztery

nowo pozwolone: 1) 3. Lutego, 2) 1.
Maja, 3) 21. Września, 4) 30. Listopada,

każdy trwa przez dni 14.

Sambor stary: 1) 12. Marca, 2) 24.
i Czerwca, 3) 10. Września, 4) 12. Listop.

Szczerzec: w cyrkule Lwowskim ma 4
jarmarki 1) następującego dn. po Zielo-
nych Świętach polsk. 2) po S. Michale

polsk. to iest 30 Września, 3) 2. Styczn.

4) na S. Małgorzatę to iest dn. 20. Lip-
ca. Oprócz tych jarmarków co Czwartek

tygodniowy targ odprawiać się będzie.

Sieniawa: ma 4 Jarmarki. to iest, dnia
1. Stycznia, 4. Kwietnia, 24. Czerwca i 2.

listopada, które przez 8 dni trwać mają.

Sniatyn: 1) na Środoposćcie według ruskiego
Kalendarza, 2) we Wtorek po rusk. zielo-
nych Świętkach, 3) w dniu po Szym. Janie

Chrzcicielu, według rusk. Kalend. 3) na S. Eli-
asza, według rusk. Kalend. 5) w dniu po Naro-
dzeniu N. Maryi Panny według rusk. Kalend.

Sokal: 1) we Wtorek przed S. Piotrem i Pawłem, 2) na S. Michał Ruski.

Stryy: 1) na S. Stanisława, 2) na Wniebowzięcie N. P., 3) d. 7. Sierpnia, 4) na S. Mikołaja. Każdy trwa przez 8 dni tudzież co tydzień w Poniedziałek i Czwartek iarmark tygodniowy i na bydło.

Sanok: we Wtorek po zielon. świętach.

Sokołów: na S. Piotr. i Paweł.

Stanisławów: 1) we Srodę przed Narodzeniem P. Maryi, 2) na S. Jędrzey.

Sucha w Wadowickim Cyrkule: 1) dn. 8. Stycznia, 2) 7. Maja, 3) 10. Września.

Szczucin w Tarnowskim Cyrkule 1) na S. Floryan, 2) na S. Mar. Magdal. 3) na S. Teresę, 4) na S. Barbare, 5) na S. Dorotę, 6) na SS. Troycę, i w każdy Poniedz. targ.

Tarnopol: Jarmarek na konie dnia 26. Lipca na S. Anne.

Trembowla: cztery jarmarki, 1) we Srodę popielcową, 2) dn. 8. Lipca, 3) dnia 19. Lipca i dnia 15. Grudnia; tudzież co tydzień w Piątek targ przepada.

Tarnów: 1) w dzień N. P. Maryi gromniczney, 2) po Nied. 4tej po Wielk. 3) w dzień S. Maryi Magdaleny, 4) na Podwyższenie S. Krzyża; każdy z nich trwa po dni 14.

Tarzyn: w Sobotę przed SS. Troycą.

Turka: 1) 30. Stycznia, 2) 15. Kwietnia, 3) 15. Czerwca, i 4) 15. Października, każdy przez ośm dni trzymany bydź ma.

Tylicz w Cyrkule Sandeckim: 1) na trzy Króle, 2) w Niedziele Conductus Pa-

scha, 3) na Zielone Świętki, 4) na S. Piotra i Pawła, 5) na wszystkich Świętych, 6) na S. Jędrzeia, w następujące Poniedziałki odprawiać się mają.

Tymbark w Sandeckim Cyrkule: 1) w Poniedziałek po Bożym Ciele, 2) na S. Jakuba Apostoła, 3) w dzień po Narodzeniu N. P. 4) w dzień S. Jadwigi.

Tyrawa Wołoska: 16. Lipca.

Uniów: w Złoczowskim Cyrkule. Jarmarek na futra 15. Sierpnia. na Wniebow. P. Maryi rusk. kalendarza.

Uhnów: w Zółkiewskim Cyrkule: 1) w dzień Ruskiego Wniebowstap. Pańsk., 2) w dzień S. Antoniego podług łac. Kalen. 3) w dzień Ruskiego narodz. N. P. 4) na Ruski S. Łukasz. 5) na Rusk. S. 3 Króle, 6) na Ruski S. Teodor.

Ulaszkowce: iarmark na bydło na S. Jan ruski dnia 24 Czerwca rusk. kal.

Ustrzyki w Sanockim Cyrk.: 1) na S. Makariusz, 2) na S. Izydora, 3) na S. Elżbietę w Lipcu, 4) na S. Franciszka Wyz.

Waręż: 1) na S. Demetr. 2) na S. Mikoł. Rus.

Woyczyn: na Nr. P. Skaplerz. przez 14 dni.

Zółkiew: 1) we Srodę przed trzema Królami 2) we Wtorek pred S. Piotrem i Pawłem.

Zurawno w Stryjskim Cyrk. 1) od 7. Kwiet. do 5. Maja, 2) od 11. Czer. aż do 7. Lipca 3) od 6. Listopada aż do 2. Grudnia, Niemniej dwa dozwolone jarmarki końmi. 1) 15. Marca. 2) 15. Października.

Gdyby Jarmarek który w Niedziele lub Święto przypadł, tedy w następujący dzień się odprawi.

Nauka ratowania

Uduszonych, Utonionych, Zmarzłych, Obwieszonych, Zaduszonych, i od piorunu Zabitych.

Ratowanie uduszonych.

1) Uduszonego natychmiast wynieść potrzeba na wolne powietrze. A zważywszy, że w to miejsce, gdzie się udusił, bezpiecznie wejść nie można, okna pierwey i przedechy pootwierać, wiele wody lać, lub zapaloną słomę snopkami dopóty rzucać należy, poki świeca gasnąć nie przestanie. Kto się do takowey zepsutey powietrzni wejść odważy, niech sobie usta gąbką lub chustką wocicie umaczającą zawiąże, wprzód trochę gorzałki wypije, cokolwiek iey w ustach zatrzyma, i odzież swoją wodą lub octem skropi. 2) Skoro uduszony na wolne powietrze został wyniesonym, rozebrać go trzeba, a potem 3) Skropiwszy go mocno wodą; 4) Wlać mu w usta octu w czwartey części z wodą zmieszanego. 5) Skronie, twarz, i całe ciało octem obmyć i nacierać się powinno, tudzież 6) Nadmuchać mu zaraz należy powietrza ustami lub mieszkciem. 7) Użyć potrzeba pod nosem i do ust, szrodków łechcących, iako to: szmierać mu chorągiewką pióra, i wpuszczać lotną sól ługowatą. 8) Klystry z zimney wody są kardzo pomocne. 9) Nadychanie powietrzem żywotnym ratuje nayszybciej. 10) Jeżeli uduszony po użyciu tych wszystkich środków nieprzychodzi do siebie; tedy mu nayspierwey z nogi a potem z szyi krew puścić należy.

Ratowanie utonionych.

1) Pierwszey pomocy do uratowania, iak nayszybciej zaraz na statku lub na brzegu użyć należy. 2) Ponieważ oprócz piany, czasem się i woda ieszcze w płucach zayduie; przeto bez odwłoki wodę z piersi wypędzić potrzeba. Przewracanie do góry nogami szkodliwe. 3) Utonionego zaraz na lewy bok z podniesieniem cokolwiek głowy położyć, i jeżeli gdzie dom iaki lub chałupa niedaleko, przenieść go tam należy bez odwłoki. 4) Tam porozrzynawszy na nim całą odzież bez ruszania wielkiego ciała, obwii się go w suche ogrzewane prześciraćla lub koce, i kładzie włóżko zagrzane tak, aby głowa zawsze wyżej od nóg, a reszta ciała na prawym boku leżała. 5) Suchą ogrzaną flanelą, lub czym innym wełnianym, tudzież szczotkami pilnie i mocno naciera się całe ciało. 6) Po pierwszym suchym nacieraniu, macza się flanella

w spirytusie salmiakowym, lub w innych lotnych płynach, i wciąż naciera ciało. 7) Przykładając się chusty grubo złożone pod serce, na szyję, i miękusz, zmoczywszy ich wprzód w ciepłym winie lub gorzałce. 8) Zakropić go trzeba winem, gorzałką, lub spirytusem melissowym. 9) Utoniony przychodząc do siebie, pospolicie womituie; wymioty dawaniem mu herbaty i wody wymiotowey powiększać należy. 10) Utonionego natychmiast powietrzem nadymać potrzeba, co się nayszybciej mieszkciem uskutecznia. 11) Po wpuszczeniu powietrza, tarcie ciała podwoi się bez przerwy. 12) Trzeba też razem w gardle, i nosie chorągiewką pióra łechtąć, podkurzać go tytuniem, lub cucić salmiakowym, kamforowym, albo innym iakim spirytusem. 13) Należy go także bić deszczułką w podeszwy, nacierać mu plecy kamforowym spirytusem, wołać do ucha po imieniu, i ruszać ciałem. 14) Dać się klystry drażniące: ugotowawszy garść tytoniu z łyżką soli w wodzie, same tytoniowe są pomocne. 15) Tym czasem utonionego rozgrzewa się dobrze. Ogrzewanie bowiem nayszybczym jest szrodkiem do ratowania. 16) Zdrowy człowiek niech weźmie utonionego w łóżko do siebie, i da mu rozegrzać się przy sobie. 17) Kiedy twarz czerwona, sina lub czerniała, oczy świecić trzeba. 18) Tych środków ratowania przez długi czas używać należy. 19) Skoro przydzie do siebie spoczynku nayszybciej potrzebuie.

Ratowanie z zmarzłych.

1) Nayszybczym środkiem ratowania jest usilność w bardzo powolnym ogrzewaniu zmarzłego. 2) Porozrzynawszy na nim odzież, kładzie się go w śnieg, i dobrze go do ciała przytłacza. 3) Zmarzły niech w nim dopóty leży, poki członkom nie wróci się gibkość, a ciało nie roztaie. Śnieg zawsze odświeżać należy. 4) Głowa tym czasem i szyja śniegiem pilnie nacierać się powinna. 5) Kiedy niema śniegu pod ręką, tedy obwii się ciało kocami lub prześciraćkami w zimney bardzo wodzie zmaczanemi, których zimność pilnym dolewaniem zimney wody wciąż utrzymywać potrzeba. Co dotąd

czynić należy, póki, ciało ożywiając się nie nabierze ciepła. 6) Obwinawszy go potem w suche prześcieradła letne, kładzie się w łóżko ogrzane, i naciera winem lub gorzałką. Lecz w izbie niepowinno być palono. 7) Kiedy niema koców lub prześcieradeł, tedy kładzie się zmarzły w koryto, i polewa zimną wodą. Ocierając ciało dopóty go w zimnej wodzie trzymać należy, póki nie odwilgnie. Zwolna potem przylewa się ciepłej wody, krapiając iednak wciąż oblicze zimną wodą. 8) Jeżeli się oddech niewraca, i ciało pomimo przywróconey gibkości nieżywe, tedy zmarzłego powietrzem nadyma się; trzeba także piórkiem w ołowie umoczonym, łechtć i drażnić w gardle, ięzyk solą nacierać, lub puścić na niego kilka kropel spirytusu salmiakowego. 9) Pod serce przykładą się chusta, w zimny ocet winny zmaczana, lub spirytus kamforowy; szczeki, iezli są ścięte, nacieraia się gorzałką lub spirytusem kamforowym. 10) Skoro zaś człowiek do siebie przychodzić zacznie, daie mu się herbata z pachnących ziół, i cokolwiek winnego octu. Lecz uchoway Boże dawać mu wina, albo innych trunków gerących. Teraz można iuż ciało obwiała prześcieradłami ciepłymi, i łóżko ciepłymi ogrzewać kamieniami. 11) Kiedy zmarzły przyszedłszy do siebie nie przestaje być ogłuszonym, tedy mu wciąż ocet z wodą, i drażniące klystry dawać potrzeba. Pospolicie mocna go frebra przy ożyciu porywa, w tenczas to otrzyżwionemu z ręki lub szyi krew puścić należy. Ale mu przytym wszystkim spokojność, i często ciepła herbata potrzebna. 12) Członki odmrożone z osobna śniegiem pilnie nacierać się powinny, póki zamróz nie ustąpi. 13) Strętwiałych od mrozu ludzi, ale ieszcze żywych, trzeba tak ratować, ażeby ich zwolna, czyli bez najmniejszego pośpiechu do ciepła wnoszono.

Ratowanie obwieszonych i zaduszonych.

1) Kładzie się zawieszzonego na ziemi w miejscu przewiewnym, tak, aby głowa i piersi podniesione były, a rozpuściwszy odzież, skrapiać go wodą, i w usta mu powietrza napuszczać należy, wprzód iednak szyję, osobliwie gdzie stryczek dusił, z obu stron natrzeć wypada. 2) Puszczą mu się krew z szyi. 3) Tym czasem trzeba mu napuścić gowietrza w płuca, a piersi i brzuch nacierać czym wetnianym lub szczotkami. 4) Jeżeli brzuch skurczony, tedy piersi pil-

nie nacierać potrzeba; iezeli zaś wzdęty, nacieranie brzucha nastąpić powinno. 5) Pod nosem trzyma się spiritus salmiakowy lub ieleniorogowy, a nawet w nozdrze kilka kropel wpuścić można. Podniebienie drażni się piórkiem w oliwie zmaczanym, a ięzyk myie i naciera wodą, octem, lub spirytusem salmiakowym w ilości niewielkiej użytym. 6) Twarz skrapia się wodą i octem, a reszta ciała obwiała w ciepłe prześcieradła. 7) Jeżeli to wszystko nieprzyniosło skutku, kładzie się ciało do łóżka, i stawia flaszkę grzejącą, popioł, lub ogrzane kamienie między łądzwie, do nóg, i między łopatki. 8) Kiedy do siebie przychodzi, piersi znowu cokolwiek ruszać się poczyną, członki w droszcz i targanie wpadają. W tym stanie powietrze wachlowaniem odświeżać mu potrzeba. 9) Ożytemu daie się natychmiast woda z octem do picia, potem trochę herbaty rumiankowej z octem lub winem, lub miodu praśnego z octem, kiedy mu flegma oddychać niedaie. 10) W zawrocie i ogłuszeniu, lub kiedy twarz czerwona, puszcza się mu krew ieszcze raz ze szyi, okłada głowę zimną wodą i octem z salmiakiem i saletrą. A kiedy następuia omulewania, słabości, daie się ciepłe wino i inne kordiały.

Ratowanie otrutych.

1) Komukolwiek trucizny roślinney zadano, powinien zaraz na womity zażyć, iezeli sam przez się womitować niezaczął; brać zaś należy ciepłą wodę, lub mleko, mocno wodą rozlane. 2) Po użyciu ostrych i zapalających trucizn, trzeba zaraz pić letnią wodę, rzadki niesolony rosół z mięsa, wodę z trocha mleka, a to wszystko letnio i w wielkiej ilości. Rozmiękczaiające klystry, letnie kąpiele są bardzo pomocne. Jeżeli palenie i bole wewnątrz są wielkie, tedy puszcza się krew z ręki, i to czasem powtarza. 3) Otrawszy się rośliną głąsząca trzeba bez odwłoki po wymiotach samo przez się, lub po zażyciu lekarstwa wymiotowego nastąpionych, pić bardzo wiele kwaskowatych napoiów, i wodę z octem. Klystry z wody i octu są bardzo pomocne. 4) Po ziedzeniu truiących grzybów bez odwłoki na womity brać, a oprócz tego wiele kwaśnego pić należy, oliwa i mleka w tym razie bardzo szkodliwe. 5) Jeżeli kto truciznę zażył kruszczową, tedy iak nayspieszniej starać się potrzeba, aby mu ią wymiotami z żołądka wypędzić, a przytym daie się mu wiele pić wody kwasowatey. 6) Natychmiast fiant mydła białe-

go w dwóch kwartach wody w ustawicznym mieszaniu rozgotować, i co ćwierć godziny pół filiżanki dawać choremu należy. 7) Z początku kwaśnych napoiów dawać mu nie trzeba, chociażby największe miał pragnienie, bo truciźnę wzmacniają. 8) Ale kiedy mocne palenie w podbrzuszu z febrą nastąpi, i znaki zapalenia się okażą, wtedy krew puścić należy. 9) Dają się choremu klistyry z lannego nasienia, dziewanny, kleiku ięczmiennego i t. p. brzuch ciepło i mokro okłada, i poi się chory letnią orszadą, nie przestając ratować go według powyższego przepisu wodą letnią, a osobliwie rozwarzonym mydłem, póki lekarz nienadejdzie, i dalszego ratowania nieprzepisze.

Ratowanie od piorunu zabitych.

1) Zabitego od piorunu zaraz na wolne powietrze wynieść, i wodą mocno skrapiać należy. 2) Trzeba mu, skoro można, napuścić powietrza, i spirytusu salmiakowego zadać pod nos i na język. 3) Naciera się także suchymi chustami lub spirytusami. 4) Kładzie się zabity w iamię na prędce wybraną tym iednak sposobem, aby leżąc spadzisto, głowę miał podniesioną i twarz wolną, i nakrywa go ziemią na ćwierć łokcia. aby tak godzinę lub dłużej poleżał; tym czasem zaś twarz wodą zawsze skrapiać należy. 5) Skoro się ocuci zupełnie, położyć go należy w łóżko, i pilnie nacierać, dając mu w usta octu z wodą. 6) Przychodzący do siebie, i na miejscu nie zabici, długo się na ogłuszenie skarżą, i takie mają uczucia, takie po silnych uderzeniach elektrycznych następować zwykły. Spoczynek i wzmacniające lekarstwa, przyprowadzają ich do pierwszego zdrowia.

O Lekarstwie zachowującym, i leczącym suche, i mokre parchy owcze.

Lekarstwo na parchy zawisto na Lizidle, i na Oleyku do smarowania.

Lizidło robić: Kurze łąyna kładą się do pieca piekarskiego, skoro chleb z pieca wysadzony będzie, i suszą się, potem ic na proch utłukwszy, do 5 1/2 łota proszku tego dodać funt i soli kamiennej, lub warzonej, albo do i Cetnara soli do lizania przydać blisko 17 funtów proszku, i wszystko razem zmieszać. Olejek zaś do smarowania jest sam przez się oleiek ceglany.

Informacja względem używania onegoż.

Gdy cała owczarnia jest zarażona, trzeba codziennie każdą owcę obżierać, czyli przy

suchych parchach nowe krosty, i łuski, lub przy mokrych parchach nowe plamy nlewy-szy? Jeżeli się takowe pokazuia, to nasma-rować tak krosty, iak i plamy kilku kropla-mi tego oleyku. Tey zaś soli niżej wyrażonym sposobem przygotowanej, daie się ialowej owcy raz na tydzień, kotney zaś co 14 dni raz, w takiey mnogości iak się innym owcom do lizania dawać zwykło. Jednakże teyże ow-cy, która tego lizidla zażyła, aż do drugiego dnia pić się nie daie. Z początku nie będą chciały iescć tey soli owce, ale iak im się czę-ściej ta sól dawać będzie, to one ią tak chci-wie iak i inną pospolitą sól lizać będą. Gdy z tym leczeniem parchow pilnie sobie kto wciąż postępować będzie, to pewnie cała trzo-da owiec w przeciągu iednego roku z parchow oczyszczona zostaię. Nie trzeba się obawiać, żeby się ta choroba znowu powróciła, ięzli tylko w stayni na około przynajmniey na trzy stopy wysoko tak zewnątrz, iak i wewnątrz sciany odbite i oskrobane, a na nowo potym narzucone i pobielone będą.

Jeżli zaś nie cała trzoda zarażoną iest, to złapać ową owcę, która się zębami gryzie, lub nogami drapie, lub się o sciany skrobie i szukać owego miejsca, w które się skrobała, a ięzli się na nim znaki suchych, lub mokrych parchow znayduia, tedy od tego momentu tym-że samym sposobem postąpić sobie należy.

Pospolicie przy pilnym używaniu tego Lizidla, i Oleyku po roku iednym żadne par-chy więcej niepokazą się.

Jednakże zdarza się to, w drugim roku na skopach przez parkanie się, a na owcach przez iagnię, które tę chorobę w ciełe ma-ciury dzierzy, i maciurze przy sanii iey udzie-la, że znowu nowe plamy parchow pokazuia się. W tym przypadku trzeba użyć na nich natychmiast tegoż wyżej opisanego lekarstwa.

W okolicach gdzie wiele robactwa znay-duie się, wielce to do prędkiego uleczenia tych biednych bydlat dopomoże, gdy one tym oleykiem niżej wyrażonym sposobem nasma-rowawszy podług projektu i doświadczenia przezornego i pilnego C. K. dochodów Pod-skarbiego w Hollitsch Weissenböck w szmaty obszyte, i obwiązane będą.

To lekarstwo ma nad inne tym podobne trzy istotne własności: Nayprzód: Iż przez u-żywania iego parchy z gruntu wyleczone będą. Powtóre: Gdy ta sól zdrowym owcom pilnie dawana będzie, to nigdy oneż pazchami nie zaraża się, choćby do nich wiele innych par-szywych owiec wpędzonych było: Potrzebie: Nawet podczas używania tegoż lekarstwa nie-

potrzebne jest odłączanie owiec, które tak przykre i kosztowne jest.

O lekarstwie

przeciw motylicom owczym.

Biera się 2 funty koperwasu, 2 funty siarki, 2 funty bobków, i 2 funty ususzonych liści z czarney olszyny, 7 korzeni wielkiej paproci (filix), które po chlebie w piecu ususzyć trzeba, także przydać do tego dwa razy tyle suchego ziela pieniężniku (nummularia) ile korzenia paproci zaważa, to wszystko na proch utłuc, i smieszać z 40 lub 50 funtami soli, a tym sposobem Lizidło zrobione będzie.

Informacja, względem używania onegoż.

Z tego wyżej opisanego Lizidla daie się

owcóm, które motyllice, guzy, lub krosty mają, raz tylko tyle, ile zjeść chcą, iednakże one tegoż dnia, którego im się to lizidło dać ma, wprzód rano dobrze napoić potrzeba, iak zaś to lizidło ziedzą, to nie tylko tego samego dnia, ale też i następującego od wody wstrzymać ich należy, bo gdyby oneż po tym lizidle napoione były, toby to lekarstwo nietylko żadnego pożytku nieuczyniło, aleby jeszcze wielu owcóm śmierci przyspieszyło.

W ośm dni po tej kuracyi można ową owcę z trzody zabić kazać, która naywięcey motylic miała; a gdyby nad spodziewanie jeszcze iaka motyllica w wnótrznosciach u niey znalazła się, to jeszcze z tą samą przezornością używanie tegoż lizidla powtórzyć należy.

Waga wiedeńska na polską wyrachowana.

wied.	polskie		wied.	polskie		wied.	polskie	
funt.	funt.	łót.	funt.	funt.	łót.	funt.	funt.	łót.
1	1	12	34	46	24	67	92	4
2	2	24	35	48	4	68	93	16
3	4	4	36	49	16	69	94	28
4	5	16	37	50	28	70	96	8
5	6	28	38	52	8	71	97	20
6	8	8	39	53	20	72	99	—
7	9	20	40	55	—	73	100	12
8	11	—	41	56	12	74	101	24
9	12	12	42	57	24	75	103	4
10	13	24	43	59	4	76	104	16
11	15	4	44	60	16	77	105	28
12	16	16	45	61	28	78	107	8
13	17	28	46	63	8	79	108	20
14	19	8	47	64	20	80	110	—
15	20	20	48	66	—	81	111	12
16	22	—	49	67	12	82	112	24
17	23	12	50	68	24	83	114	4
18	24	24	51	70	4	84	115	16
19	26	4	52	71	16	85	116	28
20	27	16	53	72	28	86	118	8
21	28	28	54	74	8	87	119	20
22	30	8	55	75	20	88	121	—
23	31	20	56	77	—	89	122	12
24	33	—	57	78	12	90	123	24
25	34	12	58	79	24	91	125	4
26	35	24	59	81	4	92	126	16
27	37	4	60	82	16	93	127	28
28	38	16	61	83	28	94	129	8
29	39	28	62	85	8	95	130	20
30	41	8	63	86	20	96	132	—
31	42	20	64	88	—	97	133	12
32	44	—	65	89	12	98	134	24
33	45	12	66	90	24	99	136	4
						100	137	16

Łokieć lwowski na wiedeński wyrachowany.

łokie.	stop-	cali	linii	punk-
lwow	ni			ty
1	1	10	6	10
2	3	9	1	8
3	5	7	8	6
4	7	6	3	4
5	9	4	10	2
6	11	3	5	0
7	13	1	11	10
8	15	0	6	8
9	16	11	1	6
10	18	9	8	4
15	28	2	6	6
20	37	7	4	8
25	47	0	2	10
30	56	5	1	0
35	66	9	11	2
40	75	2	9	4
45	84	7	7	6
50	94	0	5	8
55	103	5	3	10
60	112	10	2	0
65	123	3	0	2
70	131	7	10	4
75	142	0	8	6
80	150	5	6	8
85	159	10	4	10
90	169	3	3	0
95	178	8	1	2
100	188	0	11	4

16-7.
 26-10
 12-17

We Lwowie,

nakładem i drukiem Józefa Schnaydera.

52-20
 39-8
 11
 17-8-28
 12-17
 40

17
 16

24
 12-17
 12-17
 28-10